

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanske letne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 232

Ljubljana, sreda, dne 7. oktobra 1931

Leto II.

Albert Wiggin

Ameriška »National-City-Bank« v New Yorku se je združila z »Bank of New York«. Nova banka ima 10 milijard nemških mark kapitala (140 milijard dinarjev). Predsednik nove banke je Albert Wiggin.

Nove pogodbe med Grčijo in Turčijo

Atene, 6. oktobra. AA. Grški zunanji minister je podpisal s turškim zunanjim ministrom tri pogodbe, in sicer pogodbo o omejitvi pomorskega oboroževanja, pogodbo o prijateljstvu med obema državama in trgovinsko pogodbo.

Atentat na italijanskega konzula v Franciji

Nica, 6. oktobra. Včeraj popoldne je 42-letni anarhist Guterra napadel italijanskega konzularnega agenta v Gigneu Deluco, ki je sedel na terasi neke kavarne. Anarhist je oddal proti njemu tri strele iz revolverja. Vsi trije izstrelki so konzula zadeli, a ne smrtonosno. Anarhist je nato zbežal, a že po petih korakih se je ustavil in si pognal kroglo v glavo. Atentat je bil političnega značaja. Konzul Deluco je bil živavo delaven med italijanskimi delavci v okolici Nice in med njimi agitiral za fašizem.

Lord Cecil v Rimu

Rim, 6. oktobra. n. Prvi angleški delegat pri Društvu narodov lord Cecil je odpotoval v Rim. Italijanski zunanji minister Grandi je njemu na čast priredil kosilo. Začetkom prihodnjega tedna se bo vršil v Rimu sestanek italijanskega rotarijskega kluba. Tega sestanka se udeležijo tudi lord Cecil, ki bo imel na sestanku tudi govor.

Slovenski duhovnik izročen fašistovskemu posebnemu sodišču

Gorica, 6. oktobra. v. Pred goriškim malim senatom, ki so ga sestavljali kot predsednik dr. Brunelli in kot prisodnika Rochelli in dr. Caputi, bi se bil moral vršiti proces proti 30-letnemu duhovniku Petru Šorliju iz Grahovega, ki je bival v Pušniku pri Bukovem. 33-letnemu delavcu Stefanu Celiku iz Cerknega in 38-letnemu Ivanu Abramcu iz Zabe pri Cerknem. V obtožnici, ki jo je zastopal državni pravnik Gaspari, so bili obtoženi, da so oskrbnili fašistični znak, snop s sekuro. Snop je bil izklesan na zvonu v cerkvi v Bukovem. Nekdo je bil tedaj klavirno zvona tako prestavil, da je tolklo po snopu. Oktobra meseca leta 1929. so fašisti to opazili in so tega »zločina« osumili imenovane tri obtožence. Duhovnika Šorlija so obtožili, da je Celika in Abramca nagovarjal k prestopu. Ko se je včeraj zjutraj pričel proces in so obtoženci po mučnem zaslišanju potrdili svoje izpovedi, ki so jih dali v preiskavi, je državni tožilec zahteval, naj sodišče izjavi, da ni kompetentno, in naj ves proces odstopi posebnemu sodišču za zaščito države v Rimu, ker da je prestopke političnega značaja in izvršen proti zakonom, ki jih je izdala fašistična vlada.

Odvetnik Tonkli, ki je branil obtožence, je nastopil proti državnemu tožilcu. Dejal je, da njegova zahteva ni utemeljena, ker se je prestopke izvršila v letu 1929, t. j. 2 leti prej, nego so se uveljavile nove določbe Roccovega kazenskega zakonika. Zahteval je, naj zaradi tega proces izvede redno sodišče. Kljub temu, da je dr. Tonkli dodobra utemeljil svoje stališče, je senat po dolgem posvetovanju sklenil, da ugodno zahtevi državnega tožilca in izroči obtožence fašističnemu posebnemu sodišču. Obtoženci, ki so se branili na svobodi, so bili aretirani.

Romunija se ne udeleži druge balkanske konference

Bukarešta, 6. oktobra. n. Kakor se doznava, Romunija ne bo zastopana na drugi balkanski konferenci v Carigradu, ker smatra, da ona ni balkanska država. To okolnost izrablja opozicijski tisk in napada vlado profesorja Jorge. Listi opozarjajo, da je Romunija s svojimi interesi vezana na balkanske države. Če bi ne bilo nič drugega, bi se Romunija že samo radi tega morala udeležiti konference.

Volitve na nacionalni podlagi v Angliji

Parlament bo jutri razpuščen — Mac Donaldov apel na narod in stranke — Liberalci ga bodo podpirali — Gospodarsko krizo more rešiti le složen parlament

London, 6. oktobra. AA. Reuter poroča, da je bilo na snočnji seji britanske vlade doseženo popolno soglasje in da je vlada sklenila iti takoj na volitve. Predsednik vlade MacDonald bo podpisal proklamacijo, v kateri bo, kakor se doznava, zahteval, naj se vladi puste proste roke.

London, 6. oktobra. AA. Malo pred polnočjo se je snoči izvedelo, da je ministrski svet sklenil po dveurni seji razpustiti parlament. Na seji je bil dosežen v tem vprašanju popoln sporazum. Volitve bodo čimprej.

Volilno borbo bo vodila narodna vlada. Volilni proglas bo izdal sam ministrski predsednik v svojstvu načelnika narodne vlade. Naprosil bo volilce za pooblastilo vladi, da povzame lahko vse potrebne korake za rešitev sedanjega položaja. Volilni manifest bo splošnega značaja in ne bo navajal nikakih posebnih načrtov za rešitev sedanje krize, tako da bodo lahko ostali v vladi vsi ministri.

MacDonald je posetil davi buckinghamško palačo. Razgovorjal se je s kraljem pol ure. Politični krogi menijo, da je predložil kralju načrt za odgoditev in razpust parlamenta ter razpravljaj o dnevu splošnih volitev in sklicanju novoizvoljenega parlamenta.

Sedanji parlament bo odgoden najbrž že jutri. Prečitani bodo v obeh zbornicah kratke kraljev nagovori. Razpuščen bo pa v četrtek. Vsebina volilnega manifesta ministrskega predsednika ni znana. Vendar menijo, da bo MacDonald pozval politične stranke, naj ga podpirajo toliko časa, dokler ne bi bile premagane sedanje finančne in gospodarske težkoče.

Naprosil bo konservativce, liberalce in pristaše delavske stranke, naj se združijo k skupnemu delu za rešitev sedanje krize. MacDonald bo dalje poudaril, da mora vlada imeti svobodne roke pri izvedbi gospodarskih reform.

Sila sedanjega parlamenta je izčrpana, kar so že dolgo poprej spoznali člani sedanje in več članov bivše delavske vlade. Prišli so tudi do prepričanja, da more izvesti bistvene reforme le združena spodnja zbornica ali pa močna vlada, ki bi lahko računala na trdno večino.

Pravočasna intervencija lorda Greya je mnogo pripomogla, da so liberalci opustili svoje stališče, da se mora narodna vlada odpovedati uvedbi zaščitnih carin, ako želi, da jo bodo podpirali liberalci. Prav tako je Grey pregovoril liberalce, da so odstopili od svojega pogoja, naj konservativci ne smatrajo teh volitev in glasovanja za narodno vlado za plebiscit za uvedbo carin. Sedaj je skoraj gotovo, da je javnost prepričana o potrebi takojšnjih volitev, ki naj omogočijo vladi širokopotezno obnovitveno politiko in jo oproste strankarskih težkoč.

London, 6. oktobra. AA. Narodni liberalci so sklenili, da bodo podpirali Mac Donald.

Ministrski predsednik MacDonald je imel sestanek z voditeljem liberalov Lloydom Georgeom. Na sestanku obeh državnikov ba je prišlo do soglasja.

London, 6. oktobra. AA. Angleška vlada je soglasno sklenila, da se zasedanje parlamenta jutri zvečer zaključi. Predsednik vlade MacDonald bo jutri sporočil, kdaj se bodo vršile volitve. Verjetno je, da se to zgodi 28. ali pa 29. oktobra.

London, 6. oktobra. AA. Zaenkrat se še ne ve, kje bo MacDonald kandidiral. Davi je prejel od svojih volilcev v Seahamu prošnjo z mnogimi podpisi, naj ponovno kandidira. Prošnjo je podpisalo mnogo volilcev iz vseh krajev tega volilnega okraja. Rudarji so na prošnji polnoštevilno zastopani.

London, 6. oktobra. AA. MacDonald je v spodnji zbornici izjavil, da se zasedanje parlamenta podaljša še do jutri. Dodal je, da je bil davi v avdijenci pri kralju in ga prosil pooblastitve za razpust zbornice. Kralj mu je to pooblastilo dal. MacDonald upa, da bo parlament razpuščen jutri, vendar je to odvisno od tega, če bo končal svoje delo.

Če se zbornica jutri razpusti, bodo volitve 27. t. m.

London, 6. oktobra. AA. Predsednik vlade MacDonald bo izdal proglas na narod sam v svojem lastnem imenu. Pred končanimi volitvami ni pričakovati izprememb v vladi. Nova zbornica se bo sestala po volitvah, kakor hitro bo mogoče.

London, 6. oktobra. AA. V MacDonaldovem volilnem okrožju Seahamu se bolj in bolj širi razpoloženje za to, naj bi se Mac Donald predstavil pri volitvah kot nacionalni kandidat, ker je zelo verjetno, da ga bodo v tem primeru podpirale vse stranke.

Vsa Vojvodina enodušno za vladno politiko

Sijajno uspela volilna konferenca v Novem Sadu, katere so se udeležili zastopniki vseh bivših vojvodinskih strank

Novi Sad, 6. oktobra. Včeraj dopoldne sta dospela v Novi Sad ministra Božidar Maksimović in Kosta Kumanudi, da se udeležita velike konference zastopnikov vseh srezov, ki naj sklepa o kandidaturah v Dunavski banovini. Soglasno in z navdušenjem je bila sprejeta kandidatura predsednika vlade g. Petra Živkovića kot nosilca liste. Konferenca je v največjem soglasju zbrala zastopnike vsega prebivalstva Vojvodine. Tako so se med drugim udeležili konference bivši narodni poslanec dr. Slavko Sečurov (Davidovičev demokrat), dr. Nikić, bivši zemljoradnik, Dimitrije Vujić, bivši radikal, Velizar Janković, kot zastopnik Nemcev dr. Kraft in kot zastopnik Madjarov dr. Szanto, kot zastopnik Bunjevcev dr. Ivandekić ter mnogi drugi. Konferenco je vodil prota Mihalčič iz Baranje, ki je po pozdravu navzočih dal besedo ministru Maksimoviću.

»Nad vsa stremeljenja vseh grupacij in vseh pokrajinskih plemenskih ali verskih interesov se postavlja za vse jugoslovanske državljane skupni ideal širokega in z ničemer nedeljenega in deljivega jugoslovanstva. In ta ideal je povišan na stopnjo državne politike, trajne, ki ne bo dopustila, da se z njo delajo strankarske kupčije in medsebojni strankarski kompromisi.«

Za njim je govoril trgovinski minister dr. Kumanudi, ki je razložil gospodarsko situacijo in finančni položaj v državi. Zlasti je naglasil, da v pogledu držav. financ ni nobene stvari, ki bi mogla vznemirjati državljane.

Za njim je govoril bivši minister in bivši član seljačke demokracije Svetislav Popović, ki je zlasti poudaril, da je bil 6. januar pozdravljen od vseh, ker je bilo z njim presekano vsako delovanje v negativni smeri. Nato je govoril dr. Mladen Lisavac, ki je poudaril, da govori kot star poslanec hrvatskega sabora, kot osební prijatelj pokojnega Franja Supila in kot eden vodilnih članov nekdanje hrvatsko - srbske koalicije. Pozdravlja program in akcijo vlade ter smatra, da je pot, po kateri hodi vlada, dobra in da morajo zato vsi državljani vlado podpirati.

Veliko pozornost je vzbudil nato govor dr. Slavka Sečurova, ki je kot odličan stro-

kovnjak govoril o gospodarskem položaju države.

Kot bivši zemljoradniški poslanec je nato pozdravil 6. januar Dimitrije Vujić. Z vladno politiko so bili zlasti zaščiteni interesi kmeta. Nad vse prijetno mu je, da more konstatirati, da je vsa konferenca prežeta od istih idej, pa čeprav so zbrani pripadniki vseh bivših strank.

Dr. Ivandekić iz Subotice je izjavil v imenu Bunjevcev, da so ti z navdušenjem sprejeli sedanjo vladno politiko.

V imenu vojvodinskih Nemcev je govoril dr. Kraft in izjavil, da vidijo Nemci v

napredku in blagostanju Jugoslavije tudi svoj napredek in svoje blagostanje, ker so prepričani, da jim je v Jugoslaviji siguran obstoj zajamčen. Oni bodo vedno lojalni državljani in vedno vdani vzvišenemu vladarju in državi.

Prav tako je izjavil v imenu vojvodinskih Madjarov dr. Szanto, da je madjarski narod pripravljen iskreno in lojalno sodelovati na programu državne vladne politike. Nato je izjavila še cela vrsta drugih govornikov svojo pripravljenost, da z vsemi silami delajo za zmago jugoslovanske misli na pomembnih volitvah dne 8. novembra.

Pred rekonstrukcijo nemške vlade

Ostavko zunanjega ministra dr. Curtiusa bo kancelar Brüning porabil kot povod za preosnovo celotne vlade v smeri na desno

Berlin, 6. oktobra. d. Kakor se je sedaj izkazalo, je nemški zunanji minister dr. Curtius svojo že večkrat napovedano ostavko, sklicujoč se na parlamentarni položaj, že v soboto pisмено izročil državnemu kancelarju dr. Brüningu. Danes je dr. Curtius o svoji ostavki obvestil tudi predsednika republike Nindenburga. Ostavka je bila sprejeta in državni zunanji urad je začel prevzeti državni kancelar dr. Brüning. Dr. Curtius bo po prenosu posebne naloge pri bližnjih nemško - francoskih gospodarskih pogajanjih, prihodnje leto pa bo on voditelj nemške delegacije na mednarodni razorožitveni konferenci.

Razmere v vladi pa so se tudi sicer poslabšale in na drugi strani je v večinskem razmerju državnega zbora nastopil neugoden preokret. Del nemške ljudske stranke namreč potiska vlado proti desni. Socijalni demokratje, ki so največja opora vlade, pa so bili z razcepitvijo za 6 poslancev oslabiljeni in za toliko glasov se je tudi znižala Brüningova večina. Zato je državni kancelar sklenil, da bo rekonstruiral državno vlado. Državni kancelar bo ostavko dr. Curtiusa porabil za povod in bo danes ali najkasneje jutri podal ostavko vse vlade. Ostavka bo sprejeta, toda dr. Brüningu bo vnovič poverjena sestava vlade. Pri tej rekonstrukciji bo državni kancelar na novo zasedel do sedaj nezasedena portfolia. t. i. justično mini-

strstvo in gospodarsko ministrstvo. Razen tega bo na novo zasedeno notranje ministrstvo, dalje prometno ministrstvo in morebiti tudi finančno ministrstvo. Tako pride v novo Brüningovo vlado najmanj 5 ali 6 novih moč. Te nove moči si poišče dr. Brüning na desnem krilu svojih meščanskih strank, zlasti centruma in nemške ljudske stranke, predvsem pa v gospodarskih krogih, ki stoje bolj na desno. Računati moramo torej s tem, da bo nova vlada precej bolj desničarska. Sestavo nove vlade pričakujejo še v drugi polovici tega tedna, utegne pa priti tudi že jutri.

Avstrija je ustavila promet s poštnimi nakaznicami z inozemstvom

Dunaj, 6. oktobra. d. Avstrijska pošta uprva je že včeraj ustavila nakazovanje denarja s poštnimi nakaznicami v dve sosednji deželi. Danes popoldne pa je bil ves promet s poštnimi nakaznicami z inozemstvom ustavljen. Ta ukrep je naperjen proti spekulaciji, ki se je razvila iz razlike med oficijelnimi in neoficijelnimi tečaji.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 6. oktobra. d. Milo vreme bo trajalo naprej, pričakovati pa je, da se z zapada sem nebo pooblači.

Kako dolgo še!

Zopet se javlja o novih zločinih Vanče Mihajlova. Očividno so številni poboji in umori, ki so jih v zadnjem času izvršili ljudje Vanče Mihajlova, že tako razburili in ogorčili bolgarsko prebivalstvo, da je pričel izgubljati Vanče Mihajlov simpatije celo najbolj ekstremnih bolgarskih revanšnih politikov. Zato je najbrže Vanče Mihajlov smatral za potrebno, da z vpadi na naše ozemlje zabriše nekoliko spomin na zadnje umore in poboje v Sofiji.

In tako se je izvršil, kakor smo javili že včeraj, nov napad bolgarskih atentatorjev v naše ozemlje. Vsled čuječnosti naših straž se sicer ta vpad ni posrečil, vseeno pa je padel kot žrtev tega zločina vpada mlad orožnik, ki je zvesto izvršil svojo nalogo in branil mirno prebivalstvo pred grozodejstvi makedonskimi atentatorji. Istotčasno pa je pripravljala Vanče Mihajlov tudi več bombnih atentatov na naše ozemlje, a tudi s to namero ni imel sreče, ker so bombe eksplodirale na bolgarskem ozemlju ter ubile in ranile več njegovih ljudi.

Ali Vanči Mihajlovu je malo mar življenje drugih ljudi in kakor ne bo ustavilo njegovega zločinskega delovanja ugaslo življenje našega stražarja, tako ga tudi ne bodo motile one žrtve, ki so jih zahtevale v njegovih vrstah nam namenjene bombe. Če vse to ne briga Vanče Mihajlova in njegovih pajdašev, pa bi moralo to brigati bolgarsko vlado, ki je na vse zadnje dolžna vsaj to, da skrbi za varnost bolgarskih državljanov. Oficijsko tudi bolgarska vlada te svoje dolžnosti ne taji, toda običajno misli, da je svojo dolžnost že opravila z izjavami le platonične vrednosti.

Z vsi odločnostjo moramo izjaviti, da takšne izjave ne zadostujejo, temveč da je treba pokazati dejanja. In zato vprašujemo:

Kako dolgo še bo mogoče, da bo Vanče Mihajlov nemoteno uganjal svoja zločinska dejanja?

Kako dolgo še bo trpela bolgarska vlada, da se na bolgarskih tleh pripravljajo atentati proti naši zemlji?

Kako dolgo še bo smel Vanče Mihajlov s svojimi zločini ubijati misel balkanske vzajemnosti, ki edino more pomagati Bolgarski?

Kako dolgo še bodo ostali vsi ti zločini nekažnovani?

Že smo dokazali, da znamo varovati svoje meje in še bolj bomo utrdili ta dokaz. Zato nas bodo tudi vsa ta zločinska prizadevanja makedonskimi udarci vedno manj zadela. Zato pa bodo tem bolj dokazala svetu, kako blagodejno delo vrši naša država, ko ne dopušča, da bi se poboji in umori makedonskimi udarci še v Južni Srbiji.

Upokojen državni svetnik

Beograd, 6. oktobra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta je upokojen Ignjat B. Stefanović, član državnega sveta, na podlagi čl. 104, točke 16 zakona o uradništvu.

Izidi balkanske olimpijade v Atenah in v Sofiji

Atene, 6. oktobra. AA. Danes so igrali finalne teniške tekme na balkanski olimpijadi. Jugoslovanski igralci so si osvojili tri prva mesta in sicer: v dublu gospodov, v dublu dam in v mešanem dublu. Doseženi so bili ti-le rezultati:

Romun Puljev je premagal Romuna Misu 3:1, 2:6, 7:5 in 6:2.

Grkinja Lenos je porazila Romunko Gulescu 6:2 in 8:6.

Jugoslovanski par Kukuljević-Sefer je premagal romunsko dvojico Puljev-Misu s 6:1 in 8:6.

Jugoslovanski damski par Gostiša-Sreger je premagal romunski par Zisović-Gulescu s 6:3 in 6:3.

V mešanem dublu je par Gostiša-Kukuljević premagal dvojico Sreger-Sefer s 6:5 in 6:4. Na podlagi teh izidov so se plasirali jugoslovanski igralci na prvo mesto pred Romuni in Grki.

Sofija, 6. oktobra. AA. Definitivni rezultati »Balkanijade« so ti-le:

V sabljanju je zavzela prvo mesto Grčija, drugo mesto ima Turčija in tretje Bolgarija.

V konjskih sportih ima prvo mesto Bolgarija, v kolesarskih tekmah je zasedla prvo mesto Bolgarija, drugo Jugoslavija in tretje Grčija.

V tekmah z motornimi kolesi je zavzela prvo mesto Grčija, drugo pa Bolgarija.

Vrstni red nogometnih tekem je: prva Bolgarija, druga Turčija, tretja Jugoslavija.

Po tokoh se je plasirala na prvo mesto Grčija s 26, sledi Bolgarija z 22, Turčija z 9 in Jugoslavija s 4 točkami.

Po končanih tekmah je princ Ciril razdelil zmagovalcem nagrade. Snoči je bil banket za 800 povablencev.

Odpuščeni natakariji opustošili kavarno

Berlin, 6. oktobra. n. Preteklo noč so v bližini Tiergartena prišli v kavarno »Corso« odpuščeni natakariji. Pozvali so goste, naj se odstranijo. Nato so kavarno opustošili. Predno je prišla policija, so se napadali že izgubili.

Novi načrti za ameriško pomoč Evropi

Ogromno posojilo reparacijski banki — Neodločnost predsednika Hooverja glede vprašanja črtanja vojnih dolgov

Pariz, 6. oktobra. AA. Havas poroča iz Berlina: Po vestih iz dobro poučenih tamkajšnjih finančnih krogov se sodi, da bo viceguverner Federalne rezervne banke v New Yorku Randolph Barca predlagal na konferenci mednarodne reparacijske banke, ki bo v Baslu 11. oktobra t. l., naj se sklene posojilo v višini ene milijarde dolarjev v korist mednarodne reparacijske banke. To posojilo bi se podpisalo v višini dveh tretjin na ameriškem denarnem trgu, ena tretjina pa v Franciji. Mednarodna reparacijska banka bi nato izdala zlate bone, ki bi bili kriti z zlatom mednarodne reparacijske banke v Baslu. Te bone bi ta banka oddala kot posojilo emisijskim bankam, ki so prišle v težkoče, kakor n. pr. angleški narodni banki in nemški narodni banki.

Washington, 6. oktobra. n. Nocoj se državni predsednik Hoover sestane z zastopniki obeh strank v senatu in reprezentacijskem domu. Pravijo, da je Hoover sklenil, da bo na kongresu zahteval odobritev 3-letnega moratorija, da se tako izogne opasnemu vprašanju delnega ali popolnega črtanja vojnih dolgov. To vprašanje bi se na ta način odgodilo vse dotlej, dokler se ne izvršijo volitve novega predsednika, ki bodo novembra meseca leta 1932.

Ameriški finančni in gospodarski krogi pa s tako rešitvijo vprašanja niso zadovoljni. Naglašajo, da bi podaljšanje moratorija od 1 na 3 leta prav nič ne pomagalo k rešitvi svetovne krize. Gospodarski krogi vztrajajo pri svoji zahtevi, da se končno uredi vprašanje vojnih dolgov in reparacij.

Angleški zunanji minister v Parizu

Lord Reading je prispel snoči v francosko prestolnico — Značaj pogajanj s francoskimi državniki

London, 6. oktobra. AA. Davi se je odpeljal v Pariz zunanji minister lord Reading. Spremlja ga soproga, podnadzornik zakladnega ministrstva sir Frederick Leith Ross in uradnika zunanjega ministrstva sir Walford Leby in Howard Smith.

Pariz, 6. oktobra. AA. Angleški zunanji minister lord Reading prispe drevo v Pariz. Konferiral bo z ministri Lavalom, Briandom in Flandinom o gospodarskih in finančnih vprašanjih.

Pariz, 6. oktobra. AA. Današnji listi posvečajo veliko pozornost obisku lorda Readinga pri predsedniku francoske vlade Lavalu in zunanjemu ministru Briandom ter finančnemu ministru Flandinu. Pri tem posebno naglašajo okoliščino,

da bo to prvo potovanje novega angleškega zunanjega ministra v Francijo.

Listi doznajajo, da ni pri tem potovanju dogovorjen nikak program in da ni izdelan noben načrt za te medsebojne razgovore. Vendar naglašajo »Matine«, da se nahajajo v spremstvu lorda Readinga visoke osebnosti, predvsem pomočnik britanskega finančnega ministra, kar jasno kaže, da bodo razgovori finančnega značaja. Pričakovati smemo, pravi list, da se bo na teh sestankih govorilo o finančni in gospodarski krizi v Veliki Britaniji, prav tako pa bo govorila o reparacijah, vojnih dolgovih in denarnih vprašanjih.

Obisk francoskih ministrov v Berlinu in Poljska

Izjava ministra Zaleskega — Nobenega razloga za vznemirjenje

Varšava, 6. oktobra. AA. Poljski zunanji minister Zaleski je po povratku v Varšavo dal intervju, v katerem pravi, da je strah, ki se je pokazal v poljskih listih pri obisku gg. Lavalu in Brianda v Berlinu, popolnoma neutemeljen. G. Zaleski je izjavil, da je konferiral z gg. Lavalom in Briandom pred njunim odhodom v Berlin in po njunem povratku. Pri tej priliki se je prepričal, da so njegovi nazori o položaju v popolnem skladu z nazori obeh francoskih državnikov. Omenjajoč izjavo, ki jo je predsednik francoske vlade dal o priliki njegovega prihoda

na kolonijalno razstavo v Parizu, je g. Zaleski kategorično izjavil, da se ne ukrene nič, kar bi bilo nasprotno poljskim interesom, in da zato ni razloga za vznemirjenje.

Volitve v Przemislu razveljavljene.

Varšava, 6. oktobra. AA. Vrhovno sodišče je razveljavilo parlamentarne volitve v przemiskem okrožju, zaradi česar je zgubilo mandate šest narodnih poslancev. Štirje izmed njih pripadajo vladnemu bloku, eden ukrajinski stranki, eden pa narodni kmetijski stranki.

Trajni izgredi in nemiri na Španskem

Barikade po strehah v Cadixu — Izgredi občinstva v sodni dvorani v Seville

Pariz, 6. oktobra. AA. Iz Cadixa poroča, da je tamkajšnji civilni guverner zapečatil prostore sindikata generalne konfederacije za delo in tamkajšnji komunistični krožek. Uporniki so se zabarikadirali na strehah in so streljali iz revolverjev na policijo. Nato je veliko število stražnikov obkolilo vse hiše, iz katerih so streljali. Uporna množica je pretrgala električne tramvajske žice.

Madrid, 6. oktobra. AA. Iz Seville poroča, da je tam prišlo na nekom sodišču do neredov o priliki razprave proti osebam, obtoženim, da so neke ljudi ramile. Prisotno občinstvo ni bilo zadovoljno z razsodbo in je hotelo napasti predsednika sodišča, ki je v samoohranbi potegnil revolver in ga nameril na publiko. Ko je bil vzpostavljen red, se je razprava nadaljevala.

Letalo, ki je trosilo letake na Rim

Pariz, 6. oktobra. n. »Le Journal« poroča o nekem letalu, ki je usipalo na rimske ulice protifašistične letake. Pravi, da vse kaže, da so razrešili skrivnost vse te zadeve. V soboto sta prispela v Marignano nemška letalca Hans Pirning in Maks Reiner z letalom, ki sta ga prodala nekemu Angležu, ki se jima je predstavil kot sir Maurice, za 45.000 frankov. Dozvedni Anglež se je takoj odpeljal z letalom. Vzel je s seboj dva zavoja. List pravi, da je ta letalec sedel na Rim antifašistične letake in da je nato odletel v smeri proti Korziki. Na Korziki pa ga niso našli in še sedaj o njem nič ne vedo. Zato menijo, da se je letalec ponesrečil.

Razdelitev kreditov za pogozdovanje

Beograd, 6. oktobra. AA. S sklepom ministra za gozdove in rudnike je izvršena razdelitev kreditov za pogozdovanje krasa in golčev v sezoni 1931-1932. Kredite dobe:

direkcija gozdov in rudnikov v Vinkovcih 400.000 Din,
direkcija gozdov in Ljubljani 200.000 Din,
direkcija gozdov v Apatinu 300.000 Din,
direkcija gozdov na Sušaku 200.000 Din,
direkcija gozdov v Zagrebu 220.000 Din,
gozdni odsek kr. banske uprave v Zagrebu za ureditev hudournikov 100.000 Din,
gozdni odsek kr. banske uprave v Splitu 500.000 Din,
gozdni odsek kr. banske uprave v Zagrebu 500.000 Din.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 6. oktobra. l. Pri današnjem žrebanju srečk 5. razreda 22. kola državne razredne loterije so bile izžrebane srečke: 28.171 za nagrado 40.000 Din, 75.405 za 30.000 Din, 92.156, 52.609, 64.853, 8352 in 46.370 za nagrade po 10.000 Din.

Po berlinskem obisku francoskih ministrov

Odmevi nedavnega obiska francoskega ministrskega predsednika Lavalu in zunanjega ministra Brianda v Berlinu so v evropskem javnem mnenju skrajno različni. To je bilo pričakovati, kajti vsak narod ima svoje posebne interese in v skladu s tem tudi svoje posebno stališče za presojanje velikih dogodkov. Da pa je bil berlinski obisk francoskih ministrov velik političen dogodek, o tem je najzgovornejši dokaz dejstvo, da se njegovi odmevi razlegajo ne samo po vseh evropskih državah, temveč da segajo tudi onostran oceana — v Ameriko.

Kar se tiče presojanja rezultatov pogajanj, ki so se vršila povodom tega obiska, posebno pa glede vrednosti mešane francosko-nemške komisije za proučevanje možnosti gospodarskega sodelovanja med Francijo in Nemčijo, gredo mnenja navzkriž že v obeh prizadetih državah samih. Tako francoski kakor nemški desničarski listi odrekajo omenjeni komisiji vsako pravo vrednost. Prvi so nadalje pod vplivom slabihkušenj, ki jih je doživela Francija s svojo popustljivostjo do Nemčije v zadnjih dveh letih, ter naglašajo, da bo praktični rezultat sodelovanja ta, da bodo šle nove francoske milijarde v Nemčijo, s čimer bo Francija pomagala zopet na noge svojemu nepomirljivemu sovražniku onstran Rēne.

Nemški desničarji pričakujejo na drugi strani od sodelovanja, ki se obeta med obema državama, le novo utrditev francoske hegemonije v Evropi. Zato si ne more obetati Nemčija od obiska francoskih ministrov nič dobrega.

Oni listi v obeh državah, ki se v vsem obsegu zavedajo resnosti sedanjega hipa v zgodovini Evrope, pozdravljajo berlinski sestanek med francoskimi in nemškimi odgovornimi državniki kot dogodek prve vrste, ki pomeni začetek nove dobe na evropskem kontinentu. Pri tem pa naglašajo, da se od prvih korakov, ki so se napravili po novi poti, ne smejo pričakovati čudeži, ki naj spremenijo položaj iz temeljev že prvi dan. Tako pariški »Temps« kakor berlinski »Germania« soglasno povdarjata, da gre šele za temelje stavbe, ki naj se začne graditi za bodočnost. Resen optimizem preveča tudi druga glasila, ki ne stojijo tako blizu obema vladama, včevši tudi glasila levih strank.

Glede stališča ostalih narodov je predvsem zanimivo, toda tudi naravno, da so za fašistovske liste rezultati berlinskega sestanka popolnoma negativni. Vsi italijanski listi so objavili posebne, brez dvoma inspirirane rimske note, v katerih se naglašajo, da je vsako direktno zblizanje med Francijo in Nemčijo, pa tudi samo gospodarske narave, popolnoma izključeno. Ideja tega zblizanja se da ustvariti le v okviru široke evropske akcije, pri kateri bi sodelovale vse evropske države.

To stališče fašistovskega tiska je v popolnem skladu s temeljnimi načeli Mussolinijeve zunanje politike glede Francije. V smislu teh načel je fašizem že a priori proti vsaki akciji, za katero daje pobudo Francija, naj gre že za kakršnokoli področje evropskega sodelovanja. Kako malo odgovarja to stališče resničnemu položaju, nam postane takoj jasno, če pomislimo, da bo spadalo v področje mešane komisije tudi vprašanje izmenjave nemškega premoga za francosko rudo iz Lotaringije. Bogastvo Alzacije in Lotaringije na rudah je znano in lahko se reče, da je to bogastvo eden izmed najvažnejših virov neizgladljivega zgodovinskega spora med obema državama, kajti posest obeh obrenskih pokrajin pomeni obenem tudi industrijsko in gospodarsko nadmoč one države, ki ji obe omenjeni pokrajini pripadajo.

Če promatramo gospodarsko sodelovanje med Francijo in Nemčijo s te točke, nam postane takoj jasno, da mora dovesti, ako bo sistematično izvedeno, tako da bo imela tudi nemška industrija korist od bogatih lotarinskih rudnikov, prej ali slej do ublažitve najusodnejšega nasprotja med obema narodoma.

Velike važnosti bo tudi direktno sodelovanje francoskega kapitala v nemški industriji. Pomen tega sodelovanja pa presega okvir francosko-nemških odnosov in ima že mednarodni značaj. Anglija in Amerika sta investirali v Nemčijo ogromne kapitale. Anglija bi svoje v Nemčiji naložene kredite sedaj kravro potrebovala in bi prav rada odstopila svoje mesto Franciji. Glavna skrb Amerike glede Nemčije pa se suče okoli usode njenih ogromnih investicij v tej deželi, ki se dajo rešiti le pod pogojem, da se Nemčija gospodarsko popolnoma ozdravi.

Iz navedenih dejstev pa je razvidno, da se more doseči ta ozdravitev le s sodelovanjem Francije. Zadnji obisk francoskih ministrov v Berlinu je imel za cilj ravno praktično ustravitve ideje takega sodelovanja. S tem nam postane tudi razumljivo, zakaj so v Angliji in Ameriki — v razliku od fašistovskih komentarjev — omenjeni obisk kakor tudi njegove rezultate na splošno prav toplo pozdravili.

Če presojamo berlinski obisk francoskih ministrov s tega stališča, se nam predstavlja tudi kot nekak uvod k bližnjemu obisku francoskega ministrskega predsednika v Ameriki. Sklepi berlinskega sestanka tvorijo temelj za nove inicijative glede gospodarskega sodelovanja na svetovni podlagi, o katerem bosta govorila predsednik Hoover in Laval v Washingtonu. Te pobude in z njim združeni sklepi morejo dovesti v prihodnjem letu v zvezi z razorožitveno konferenco do takih sporazumov in sprememb v mednarodni financni in potem tudi politiki, da bo z njimi sedanja svetovna kriza odločilno ublažena in usmerjena na pot k ozdravitvi.

Drobne vesti

Dunaj, 6. oktobra. AA. Ker je finančni minister dr. Redlich odstopil, je prevzel njegov resor državni kancelar.

London, 6. oktobra. AA. Spodnja zbornica je sklenila s 157 glasovi proti 44, da smejo biti kinematografi v nedeljo odprti.

Pariz, 6. oktobra. AA. Peseta je notiral opoldne 228.50.

New York, 6. oktobra. AA. Senator Dwinght Morrov je nenadoma umrl. Zadel ga je kan.

Koncem tega leta bo dovršen del Gorenjske elektrificiran

Kako napreduje elektrifikacija Dravske banovine

Ljubljana, 6. oktobra.

Veliko vprašanje elektrifikacije Slovenije, ki ga je praktično začela izvajati banovina, postaja vsak dan bolj resna in resnična zadeva. Prva faza je bila storjena že s tem, da je bila končana napeljava velikega daljnovoda iz Velenja na Črnuče. Ta daljnovod, ki teče iz Velenja skozi Savinjsko dolino in Črni graben naravnost k glavni transformatorski postaji na Črnučah, bo dovajal tej postaji tok visoke napetosti 60.000 voltov. Pred meseci je bil postavljen zadnji drog, na katerih je napeta žica.

Od tedaj je delo zelo napredovalo. Glavna transformatorska postaja na Črnučah je skoraj dograjena, z žico je že zvezana z Velenjem. Zdaj montirajo v postaji, ki stoji tik Save ob črnuškem železniškem mostu poleg kamniške proge, že par tednov močnejše aparate, ki bodo spreminjali električni tok 60.000 voltov napetosti na tok 20.000 voltov napetosti. S tako napetostjo bodo dovajali stranski daljnovodi električni tok manjšim transformatorjem po Sloveniji. Taki transformatorji bodo posredovali tok še manjšim transformatorjem po vaseh, le-ti pa neposredno posameznim strankam v hišah.

V delu je pravkar prvi tak stranski glavni vod, ki bo speljan iz Črnuč v Domžale ter dalje mimo Mengša v Moste, Komendo, Vodice, Smlednik, Prebačevu, naposled pa v Voklo pri Kranju, kjer bo stal zadnji transformator te proge. Na vsej tej črti postavljajo zdaj razni zidarski mojstri večje in manjše transformatorje, skupaj 18. Vsak tak transformator bo stal 15—20.000 Din ter bo zanj prispevala banovina polovico, ostanek pa bodo poravnale prizadele vasi, odnosno občine. V ta namen je bil že spomladi dosežen med občinami potreben sporazum.

Omenjeni električni daljnovod gre iz glavne transformatorske postaje na Črnučah naravnost v Domžale, kjer bodo stali 3 transformatorji, in sicer za trg Domžale ter okoliške vasi: Depalo vas, Stob, Studo, Radico itd. Iz Domžal vzame daljnovod ravno smer čez polja proti Komendi. Blizu vasi Moste bo stal sledeči transformator, iz katerega bo šla elektrika dalje v tri smeri: glavna smer bo speljana šele pozneje proti Kamniku, Stranjam, Šmarini v Tuhinju ter v Motnik. Zdjaj pa se oidepi tu glavni vod proti Vodici, kjer stoji za vas Vodice poseben večji transformator blizu znane opekarne. Iz tega transformatorja se napeljava spet deli: glavna smer gre dalje proti Smledniku, stranska proga pa bo šla do Skaručine.

Glavna napeljava gre iz Vodice do prve sledeče postaje Zapoge. Tu bo transformator stal pod vasio Dobruša, in sicer za tamkajšnje okoliške vasi: Repnje, Dobruša in Zapoge. Nato gre daljnovod do Smlednika, kjer stoji transformator za Smlednik, Hraše in Sv. Valburga. Ta transformator stoji med Smlednikom in Hrašami ter je nekoliko večji, kakor so ostali. Od tod vodi daljnovod do vasi Moše, kjer stoji med Sv. Valburga in Trbojmi sledeči transformator. Iz Moš gre napeljava v Trboje, kjer stoji transformator pod vasio ob cesti Kranj-Smlednik. Sledeči transformator stoji v Prebačevem sredi vasi; od tod bodo dobivali elektriko tudi v Hraštju pri Kranju. Zadnji transformator te glavne stranske proge stoji med vasi Voklo in Voglje za obe te dve vasi.

Iz Most se od glavnega stranskega daljnovoda oidepi stranska proga proti Komendi. Prvi transformator bo stal pri Podgorju za to vas in za Križ. Potem gre električna napeljava do sledečega transformatorja v Komendi, ki bo dovajal električni tok Kaplji vasi, Mlaki, Klancu, Gori in Potokom. Iz Komende vodi daljnovod do Lahovč, kjer bo transformator stal med vasi Lahovče in Nasovče za vso tamkajšnje okolico, pred vsem pa za Nasovče in Lahovče. Proga se nato nadaljuje do zadnje postaje Zalog. Ta zadnji transformator bo stal med obema Zaloga ter bo posredoval električni tok razen tema dvema vasi še Dobravi.

Dalje se oidepi stranska proga od glavnega voda pri vodilnem transformatorju. Daljnovod

gre naravnost proti Bukovici, kjer stoji na polju med to vasio in Sinkovim turnom transformator za te dve vasi, za Selo in za Utik. Od tod gre električna napeljava do razpotja banovinske ceste Vodice-Skaručina-St. Vid in občinske ceste Skaručina-Polje-Bukovica. Tu stoji zadnji transformator te stranske proge ter bo napajal z elektriko Skaručino in Polje. Ta transformator je najvišji od vseh transformatorjev na tej progi, in sicer zato, ker bo odtod pozneje napeljava podaljšana še do Pirniča. Med Pirničami in Šmarno goro pa je večji hrib, zato bo tudi napeljava morala biti višja.

Vsi navedeni transformatorji imajo biti popolnoma gotovi do 15. oktobra. Tedaj se bo začela v transformatorjih montaža aparatov, hkrati pa se bo od transformatorja do transformatorja potegnila električna napeljava. Postaviti bo treba seveda ogromno število drogov. Nato bodo transformatorji zvezani z lokalno napeljavo po vaseh, dočim je hišna napeljava že v mnogih vaseh končana, na drugih krajih pa se zdaj izvršuje.

Prvega decembra letos bo v vseh navedenih krajih prvi posvetila električna luč, s čimer bo izpolnjena dolgoletna želja vsega prebivalstva. S tem bo seveda storjen tudi prvi korak k dejanski izvedbi elektrifikacije cele Slovenije.

Zagorsko pismo

Gradnja nove ceste — Izpolnitev vodovodnih napeljav — Prireditve in razno

Ze več let se je razpravljalo o prepotrebni graditvi nove ceste, ki bi tekla vzporedno z glavno cesto. Načrti so bili narejeni, z delom pa se le ni pričelo. Bili so pač razni tehnični vzroki, glavni seveda denar. V zadnjih dveh letih pa se je pričelo ob švepovni precejšnje stavbo gibanje. Kjer je bil prej travnik in njiva, stojijo sedaj prav lične hišice. S tem se je seveda lice tega dela doline precej izpremenilo. Tako je postala gradnja ceste v tem delu neodložljiva, kar je uvidel tudi naš občinski odbor. Še ta teden se bo pričelo z delom na novi cesti, ki bo za enkrat izpeljana samo od Švepovskega mostu do Regancinove hiše v dolžini 172 m, v širini pa 4 do 5 m. V načrtu je predviden tudi podaljšek do občine, kar pa pride pozneje na vrsto. Ob novi cesti bo izvršena tudi kanalizacija, s čimer je storjen prvi korak za kanalizacijo vsega Zagorja. Pa tudi parcelo bodo dobile večjo vrednost, zidanje pa bo omogočeno na dosedaj neuporabnih zemljiščih.

V vodovodnih napeljavah so se pokazale večkrat napake, katere bodo sedaj izvešne odstranjene. Te dni so polagali nove vodovodne cevi ter jih združili z onimi iz Švepovne. Tako je doseženo cirkuliranje vode in v ceveh se ne bo mogel več nabirati zrak. Dosedaj smo imeli vodo večkrat belo kakor mleko.

Nova maša, ki jo je imel gosp. Venčeslav Snoj, je potekla zelo veličastno. Ves prostor od župnišča do cerkve je bil okrašen z velikimi mlaji, na katerih so vtrale naše trobojnice. Vsa cerkev je bila v zelenju in polna ljudi. — Sezono vinskih trgovcev smo v glavnem zaključili. Njih bilanca je zelo različna od onih v minulih letih in seveda slaba. Živimo pač v preresnih časih, ki niso prav nič v skladu z vinskimi trgovci. Kruhi! Ta beseda doni po naši dolini. — Na sokolskem letnem telovadišču se je zbralo razmeroma mnogo ljudi, ki so upali v srečo. Čeprav se je tombola pričela z enourno zamudo, niso ljudje bili nestrpni, saj za tri tisočake se že počaka... Prvo tombolo je dobila železničarjeva vdova ga. Katarina Mervik iz Zagorja, drugo Kmetič Leopold iz Trbovelj, tretjo pa Mežnar Franc iz Kisova. Ostale tombole so tudi ostale v domačem kraju in jih srečnim dobitnikom prav privoščimo. — Na svoj račun pa ni prišla v nedeljo naša sportna publika, ker nismo imeli nobene nogometne tekme. SK Zagorje je namreč odšel v Trbovlje in tam odigral prijateljsko tekmo z B moštvo. SK Amaterja in podlegel v razmerju 1:2 (1:1).

Leon Štukelj povabljen v Švico

Nastopil bo v tekmi švicarskih telovadcev v Baslu 31. t. m.

Maribor, 5. oktobra.

»Kunstturner-Vereinigung Basel-Stadt« bo priredila dne 31. t. m. v slavnostni dvorani velesojna v Baslu veliko telovadno tekmo na orodju za prvenstvo Švice. Tekmovale bodo vse najboljše švicarske telovadne vrste, obenem pa bodo kot gosti nastopili tudi najslavnejši telovadci na orodju iz raznih evropskih držav.

K tej prireditvi, ki bo tedaj presejala pomen samo lokalne telovadne tekme, je švicarska telovadna zveza povabila tudi našega mojstra, svetovnega šampiona v orodni telovadbi, br. Leona Štuklja. V pismu, s katerim se zveza preko Jugoslovanskega Sokolskega Saveza v Ljubljani obrača na našega mojstra, naglašajo, da polaga na njegovo prisotnost največjo važnost, obenem pa podčrtuje veliki pomen jugoslovanskega Sokolstva, ki predstavlja organizacijo, od katere se more ves svet veliko naučiti.

S tem častnim povabilom je izrečeno br. Štuklju, kakor tudi vsemu našemu jugoslovanskemu Sokolstvu, največje priznanje. Br. Štukelj bo ves čas svojega bivanja v Švici gost tamkajšnje zveze, ki mu bo priredila tudi časten sprejem. Tako vidimo znova, da zna tujina bolje ceniti naše ljudi, kakor jih, žal, znamo sami.

S tem častnim povabilom je izrečeno br. Štuklju, kakor tudi vsemu našemu jugoslovanskemu Sokolstvu, največje priznanje. Br. Štukelj bo ves čas svojega bivanja v Švici gost tamkajšnje zveze, ki mu bo priredila tudi časten sprejem. Tako vidimo znova, da zna tujina bolje ceniti naše ljudi, kakor jih, žal, znamo sami.

Velik požar v Gorici pri Celju

Pol milijona škode — Pet poslopij pogorelo — Požar podtaknjen

Celje, 6. oktobra.

Danes dopoldne okoli 10. je izbruhnil požar na strehi gospodarskega poslopja posestnika Antona Vetrnika, po d. Solaka, v Gorici pri Celju. Ker je bilo poslopje s slamo krito in v njem vse polno sena in žita, je bilo namah vse poslopje v plamenih. V najkrajšem času je ogenj še zajel polegstoječi hlev ter kozolec na nasprotni strani ceste.

Zublji so švigali kot rakete iz gorečih poslopij ter zanetili gospodarsko poslopje ter hlev sosedu posestnika Franca Mirnika, po d. Lešerja. Pretela je nevarnost, da bo vsa vasa pogorela. V tem pa so že prihajale prve požarne brambe. Prvi so bili gasilci iz Lopate, nato iz Arje vasi ter iz Zalca. Zalski gasilci so prvi začeli gasiti. Kmalu nato so prispeli mestni gasilci iz Celja, gasilci iz Gaberje, Levca, Ložnice, Drešnje vasi in Babnega, tako da je bilo

devet požarnih bramb na kraju požara. Le spretnemu in skrajno požrtvovalnemu delu vseh gasilcev se je posrečilo požar pogasiti in preprečiti najhujšo katastrofo. Vodil je vso gasilsko akcijo podnačelnik Virant iz Zalca. Poslopja pa so vsa pogorela do tal, uničen pa je seveda ves letošnji pridelek sena, žita in hmelja, poginilo pa je tudi nekaj svinj, dočim je uslo ostalo živino rešiti.

Pri reševanju se je posestnik Mirnik hudo ponesrečil ter dobil opekline na vsem telesu, ponesrečilo pa se je tudi šest gasilcev, ki so dobili več ali manj nevarne opekline. Škoda je pri obeh poslastikah ogromna ter le deloma krita z zavarovalnino. Kako da je požar nastal, še ni znano, sumijo pa nekega fanta, ki ga po požaru nikjer niso mogli najti, da je iz maščevalnosti podtaknil požar.

Seja Poslovnega odbora Zveze mest v Ljubljani

Kakor poročajo zagrebške »Novosti«, se bo vršila 17. t. m. v Ljubljani seja Poslovnega odbora Zveze mest. Na sejo so povabljeni zastopniki Ljubljane, Karlovice, Osijeka, Banja Luke, Splita, Sarajeva, Vukovara, Cetinja, Kragujeva, Novega Sada, Niša, Skoplja in Beograda. Člani nadzorstvenega odbora in člani razodišča. Na sejo lahko pošljejo vsa v zvezi včlanjena mesta svoje zastopnike.

Seja se bo bavila s proračuni naših mest glede na varčevanje. Uvedlo naj bi se po možnosti enotno načelo, da finančno ministrstvo ne bo enim mestom nekaj odobrilo, drugim pa odreklo. Proračuni, kot je znano, morajo biti sestavljeni do konca leta. Nadalje se bo bavila seja tudi z znižanjem prejemkov mestnih uslužbencev, ki jih hočejo znižati v toliko, da pridejo na približno nivo s plačami državnih uradnikov. Zagrebška mestna občina namerava znižati doklade na plače uradništvu za 10%.

Davica v mariborskem okrožju

Obvestilo staršem

Maribor, 5. oktobra.

V mariborskem okrožju, oziroma na teritoriju okrožnega inspektorata mariborskega, se lansko leto in še predvsem letos pojavlja davica v zelo številnih primerih. Ker opozarjajo na to dejstvo tudi od drugod v naši državi in iz bližnjega in daljnega inozemstva, izgleda, da to ni prehodni pojav, nego je pričakovati, da smo prišli v dobo, ko se začenja zopet val davice širiti, med tem ko skrajša pojem. Stevilni starši so v zadnjem času že prestali bridko preskušnjo v skrbeh za življenje svojih otrok. Opozarjamo radi tega vse, ki jim je pri srcu zdravje in življenje otrok, da podvzamejo ukrepe v svrhu obrambe pred to boleznijo.

Znano je marsikomu, da zdravnik, ki pride k otroku bolnemu na davico, dá temu zdravilnega seruma, da tako zmanjša nevarnost ter pospeši ozdravljenje. Tak serum v nekoliko manjši množini dode tudi zdravi bratci in sestre bolnikov. Z vbrizgavanjem tega sredstva zdravim, doseže zdravnik to, da se otrok zavaruje pred

nevarnostjo okuženja. To zavarovanje pa traja komaj 14 dni do tri tedne, kar je seveda malo, pa vendar popolnoma zadostuje za zavarovanje zdravih otrok pred nalezljivostjo bolezni od obolega člana družine. Predvsem je ta način zavarovanja, pred infekcijo dober, ker nastopi zavarovanje že nekaj ur po vbrizganju seruma. S tem postopkom zdravnik prepreči nevarnost razširjenja davice, obrani zdrave otroke, toda le za nekaj časa, za kratko dobo.

V slučajih, kjer bolni še ni v hiši, tega sredstva ne bomo uporabljali, ker nima smisla vsake tri tedne na novo otroke cepiti. Radi preteče nevarnosti obolenja in radi dejstva, da se davica pojavlja v vedno številnejših primerih, bi starši želeli sredstvo, s katerim lahko zavarujejo svoje otroke za trajno pred to boleznijo. In to sredstvo imamo, uporabljajo ga vse inozemstvo, uporabljamo ga tudi pri nas, a žal še v pre malo slučajih. Zato sporočam o tem in priporočam, da starši zavarujejo svoje otroke pred davico s tem popolnoma neškodljivim in popolnoma uspešnim sredstvom. To sredstvo je cepivo, takozvani anatoxin »Ramone«, ki za trajno zaščiti otroka pred davico. To sredstvo je poleg vsega tudi prav poceni; za cepljenje enega otroka potrebuje 7 do 10 dinarjev. V slučaju ubožnosti staršev se cepljenje izvrši tudi brezplačno. Torej 10—15 Din in otrok je varen pred davico. Cepljenje se vrši v Zdravstvenem domu v Mariboru ali pri privatnem zdravniku. Upravičeno doma: dr. Vertovec.

Surov zahrbtni napad

Sv. Križ, pri Litiji, 6. okt.

V nedeljo popoldne je popivalo več fantov v gostilni na Obligorici, odkoder so se razšli vsak na svoj dom. Tako tudi Kekov Lojze iz Ležev. Spotoma je še srečal Štepetvega Francela, katerega je kot običajno pozdravil. Že naslednji trenutek je Lojze dobil močan sunek z nožem v pleča, takoj na to pa je sledil še drugi. Na srečo se je ta hip obrnil, sicer bi bil ta drugi sunek usodnejši. Prva poškodba je zelo težka, vendar je upati, da ne bo hujših posledic, če-tudi je rana zelo globoka. Zakaj je pravzaprav prišlo do tega nenadnega napada — ni znano, domneva se le, da je vmes preveč zaužito vino razgrela kal starega sovraštva.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklce.

Bila je zatopljena v svoje delo. Preiskovala je svileni nogavico in odkrila slednjič nekje na koncu luknjo. Ne da bi izpremenila položaj, je izpregovorila z brezzvočnim glasom, kakor bi ga prosila, naj pozvoni po sobarico:

»Kaj ti prav za prav pomaga, da si razumnejši in bolj izobražen, kakor so drugi? Ali res ne veš, da sem prišla k tebi nedotaknjena in da se nisem do tedaj še nobenemu moškemu udala?«

Te besede so padle v sobno tišino. Konstantinu je bilo, kakor da mu je srce zastalo, kakor da je prostor napolnila žareča svetloba in ga neizmerno razširila. — Misli je, da se zruši. V istem hipu, ko je slišal njene besede, je vedel, da je to končno vsa resnica. Spomin na njuno prvo noč se je zaiskril kakor blisk v njegovih mislih, slišal je otroški pohlevni glas, ki je zatrepetal: »Saj se nič ne branim.« Spomnil se je tudi nerazumljivega mu upora, rdečih sledov na beli postelji. — Toda nič ni potreboval

teh spominov in dokazov. Višja resnica je prodrla in pregnala vse dvome, kakor prežene svetloba noč. Zmes silovitih občutkov ga je prevzela, da se je opotekel; ni mogel govoriti, ni mogel pogledati Arijani v oči. Kako naj prenese zdaj njen pogled? Potreboval je samote, svežega zraka, gibanja. Z naporom je napravil maloštevilne korake do vrat in šel iz sobe.

XXIII.

Begal je po mestu brez smotra in tja v en dan. Hodil je počasi, roke je zaril v žepe svojega kožuha, glavno je povešal ali pa gledal v ulično vrvenje, ne da bi zaznaval, kar je videl. V Sadovaji je dolgo stal pred padlim konjem, ki si je zaman prizadeval vstati. Šele mrzli veter, ki mu je bril obličje, ga je prebudil iz otrplosti, nakar je nadaljeval svoje potovanje.

Arijanina slika, njena gola silhueta pri oknu mu je še vedno lebdela pred očmi. Brezmislno je ponavljal njene besede in mrtvi zvok njenega glasu, mu je ležal v ušesu. Prav tako kakor poprej ni tudi zdaj dvomil o resničnosti njenih besed; dejstva ni mogloče tajiti! Toda ta resnica mu je bila goreči trnjev grm, v katerem se je Bog Mojzesu razodel: slepila ga je in žgala; ni mogel prenašati ne njenega bleška ne njene pekočine. Zato je zaprl oči in prestrašen zbežal kakor nočni ptič, ki ga je solnce presenetilo.

Šel je v Kreml in stopil v stolno cerkev, ki jo je počasi obšel. V obličju neke bizantinske svetnice je nenadoma odkril črne, dolgoboeče Arijanine obrvi. Zopet je stala pred njim! Moreč duh po kadilu je visel ob mozaičnih stenah. Hotelo ga je zadušiti in stekel je ven, na prosto.

Na terasi z razgledom na Moskvo, blizu spomenika Aleksandra II., je nenadoma začel samogovor.

»Ha, kako te zdaj poznam, ti mali, blede, samozavestni otrok! Zdjaj vem, da te je omamna vladateljnost speljala iz gimnazije v posebne sobe hotela Londona in celo do predmestne hiše. Tvoj pogled, čigar moč poznam, je krotil poželjivost moških. Toda po kakšnem čudežu si se obvladovala in toliko časa krotila svoje hrepenenje po božanjih, ki si ga utešila šele v mojem naročju? Ti, ki si živela v vročerknem južnem mestu! Okrog tebe so se združevali in ločevali pari, teta Varvara ti poje hvalo svojega ljubčka, ti mala Arijana, ki si bila samo moja, pa si ostala čista! To je bila zmaga tvojega ponosa, ki te je rešil in te prihranil za moje poljube!«

Jata kričevih vran, letelcih nad njegovo glavo, ga je za nekaj časa vzdramila iz misli. Sledil je letečemu roju, odražajočemu se od belih streh. Kriče so letela v ovinkih in izginila za hišami. Nadaljeval je svoj samogovor.

Jz Dravske banovine

d Podeljen eksekutur. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 7. septembra je bil podeljen eksekutur g. dr. Feliksu Orsiniju-Rosenbergu, avstrijskemu generalnemu konzulu s sedežem v Ljubljani za področje Dravske banovine, in g. Andreju Rainaldiju, generalnemu konzulu kraljevine Italije s sedežem v Ljubljani za področje Dravske banovine.

d Pavel Sivie, absolvent kompozicije našega konservatorija pri prof. Osteru in komponist operete »Prešmentana ljubezen«, je sprejet na praškem konservatoriju v mojstrsko kompozicijsko šolo pri Josipu Suku. Čestitamo!

d Prireditelj »Slovenskega tednika« v Buenos Airesu. »Slovenski tednik« z dne 5. septembra poroča izbrano o prireditvi »Slovenskega tednika« v Buenos Airesu. Prireditelji so se udeležili med drugimi: minister g. dr. Ivan Šveglj, Jugoslovanski vicekonzul v Rosariju g. Rubesa Branko, ataše g. Vasilij Burič, g. Cernogorčević, predsednik Jugoslovanskega kluba g. dr. Buljevič, družina Veljanović, g. Albert Viller, arhitekt Bilinski, dr. Galante, g. Gjorković, g. Bojanič, g. Tusković, g. Jović, g. Lupis Vukić in veliko število drugih prijateljev »Slovenskega tednika«. Na prireditvi so sodelovali: poleg Češko-slovenskega in ruskega Sokola Slovensko prosvetno društvo I, Slovensko prosvetno društvo II, Sokol La Patenal in Sokol Buenos Aires. »Slovenski tednik« poudarja o tej priliki, da je novi minister dr. Ivan Šveglj res demokratična oseba. Podal se je okoli po dvorani in segal našim delavcem v roke ter se z njimi razgovarjal, zanimajoč se za njih potrebe, trude in težave, kar je na prisotne res dobro uplivalo, kajti na kaj takega do sedaj nismo bili vajeni v Buenos Airesu.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

d »Vzajemna pomoč« reg. pom. blagajna v Ljubljani Borštnikov trg 3/I je najcenejši zavod za zavarovanje posmrtnine.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich. 398-2. d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 770,9, termometer 6, relativna vlaga 92%, tiho, megla. V Mariboru je kazal barometer 770,3, termometer 6,8, relativna vlaga 88%, smer vetra SWI. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 20,4 (5), v Mariboru 14,3 (4,7), Mostaru 22, Zagrebu 17,4 (5,7), Beogradu 16,3 (6,3), Sarajevu 17,2 (1,2), Skoplju 20,6 (0,2), Splitu 21,8. V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Sreda, 7. oktobra 1931., Rožni venec. Pravoslavni: 24. septembra: Stevan Prv.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

* Ljubljanski Sokol je z današnjim dnevom uvedel telovadbo starejših članic od 1/19 do 1/20 ure (od 1/7. do 1/8. ure zvečer), ki se bo za enkrat vršila vsako sredo ob tem času v društveni telovadnici v Narodnem domu. Sestre, ki bi želele posejati to telovadbo, vabimo, da se prijavijo vodnici vrste v telovadnici sami pred pričetkom telovadbe.

* Vsi Belokranjci, ki živijo v Ljubljani, se vabijo na prijateljski razgovor, ki bo drevo ob pol 21. uri v mali dvorani restavracije Zvezda. Predmet: Kako pomagati Belokranjci, ki je letos radi suše težko prizadeta. — Pripravljalni odbor.

* Drevo ob 20. uri prosvetni večer v dvorani Delavske zbornice z lepim sporedom. Vstop prost.

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25771.

* Iz bolnišnice. 25-letna služkinja Marija Štrempljova, stanujoča na Prulah 11, se je pri pranju oparila s kromom levo nogo. — 32-letni zidar Karol Očepek iz Križa pri Kamniku se je zaletel s kolesom v nekega nasproti vozečega kolesarja in zadobil pri karambolu hude poškodbe na glavi in po životu. — 25-letnega posestnikovega sina Andreja Vrhovnika iz Tunjice pri Kamniku so v neki gostilni pretepli in osuvali z nožem v glavo in hrbet. — 49-letnega užitkarja Janeza Pretnarja iz Radovljice so napadli neznanici in ga poškodovali na glavi. — 44-letnega posestnika Martina Osojnika iz Zale pri Kamniku je v prepiru udaril sosed s poleonom po hrbtu in mu zadal težko poškodbo.

* Zidarski oder se je podrl. Pred opernim gledališčem se je radi preobteženosti podrl zidarski oder, na katerem je delalo 6 delavcev. Vseh šest delavcev je padlo na tla. K sreči sta se samo dva poškodovala in še ta lahko, in sicer zidarski pomočnik Anton Rozman in delavec Andrej Kerševan. Oba sta zadobila lažje poškodbe na desni nogi.

* Poskus samomora. 24-letni brivski pomočnik Peter Werner, stanujoč na Dvornem trgu št. 1, je v samomorilnem namenu spil večjo količino sode. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v splošno bolnico in mu izprali želodec, tako da je sedaj že izven nevarnosti. Zakaj je hotel Werner v smrt, se ne ve.

* Napad na Draveljski cesti. Mizarskega mojstra Josipa Zagarja, ki je vozil z enovprežnim vozom po Draveljski cesti proti St. Vidu, je preletel šofer nekega tovornega avtomobila, ki je vozil s tako naglico, da je malo manjkalo, da ni orislo do karambola. Da ga posvari, naj ne vozi tako hitro, je rekel Zagar šoferju: »Norec, zakaj na tako naglo voziš?« Na te besede ga je šofer zagrabil za vrat in ga vrgel na tla. Tudi ga je

večkrat udaril z roko po glavi in mu prizadejal lahke poškodbe. Za šoferjem je uvedeno zasledovanje.

* Tatvina obleke. Vozniku cestne železnice Francu Lampju je bilo ukradeni iz zaprtega stanovanja v Mencingerjevi ulici št. 15 več kosov obleke v skupni vrednosti 1100 Din.

* Sedež ukraden. Na mestnem magistratu je bil ukraden iz shrambe za premog raz tamkaj shranjenega kolesa na škodo Franca Mežka sedež, vreden 140 Din.

* Dve tatvini kolesa. Mlinarju Ivanu Sešku, Vič 26, je bilo ukradeni iz veže neke gostilne na Ježici kolo, vredno 1000 Din. — Orožniku Francu Tavčarju je bilo ukradeni iz veže hiše št. 19 v Pokopališki ulici kolo, vredno 1200 dinarjev.

Maribor

m Pojasnilo uredništva. Ker uredništvo ni sprejelo ob pravem času mariborskih vesti, izvemši telefonskih, so mariborska poročila včeraj izostala. Aktualnejša priobčujemo zato danes.

m Razstava mesta Maribora. Da se omogoči tudi širši plastem prebivalstva ogled jako zanimivega in poučnega materiala razstave mesta Maribora na ljubljanskem velesejmu, se razstava ponovi v Mariboru v času od 8. oktobra do vključno 22. oktobra 1931. v bivši kavarni v mestnem parku. Otvoritev razstave bo v četrtek, dne 8. oktobra t. l. ob 12. uri. Vstopnina znaša, in sicer za enkratni vstop Din 5,—, za permanentni vstop za dobo razstave pa Din 10,—. Šole pod vodstvom učiteljskega so vstopnine proste, vendar pa se morajo slednje prej pravočasno prijaviti.

m Seja načelstva Sokolske zveze. Danes ob 20. uri bo v Narodnem domu seja načelstva mariborske Sokolske župe.

m Poziv javnosti! Zima trka na vrata in z naraščajočo gospodarsko krizo narašča tudi beda siromašnih slojev. Naša humanitarna družba se že pridno pripravlja za veliko socialno delo, ki jih čaka. Protituberkulozna liga v Mariboru, ki že deset let vrši svoje človekoljubno delo, je prišla te dni pobirati članarino in prostovoljne prispevke, da bo tudi materialno pravočasno pripravljena, če bo treba prisrčno trpetim bratom in sestram na pomoč. Soseščani, podpirajte to človekoljubno akcijo in prispevajte k čim večjemu uspehu!

m Znižanje plač pri mestni občini. Tukajšnja mestna občina namerava znižati plače svojim uradnikom in uslužbencem za 7%.

m Uspeh brezmotorne letala. Akademski odsek tukajšnjega aerokluba je te dni priredil v Slovenskih Goricah tečaj za letanje z brezmotorim letalom »Kobilico«, katero je sam zgradil. Poskusi so se zelo dobro obnesli, in je »Kobilica« napravila že 29 poletov.

m Dijaški koncert. V soboto, dne 10. t. m. ob 20. uri bo v veliki dvorani Narodnega doma koncert v prid ubogim dijakom, ki ga priredi »Podporno društvo za uboge dijake na državnem moškem učiteljskem v Mariboru«. Na sporedu so orkestralne in pevske točke. Vabljeni vsi, ki jim je pri srcu usoda naše mladine!

m Sestanek trgovskih in privatnih namestencev. Podružnica ZPNJ in Pomočniki odbor trgovskega gremija v Mariboru prirediti danes, v sredo ob 20. uri v hotelu »Zamorec« velik stanovski sestanek za starostno zavarovanje trgovskih namestencev.

m Smrt bivšega avstrijskega podmaršala. V ponedeljek je bil tu pokopan podmaršal bivše avstrijsko-ogerske armade pl. Schatzl-Zilinsky-Mühlhofer. Pokojnika, ki je dosegel 76 let, so spremili na zadnji poti številni znanci in prijatelji ter nekateri upokojeni in aktivni častniki. Ob grobu mu je v slovo spregovoril evangelijski župnik g. Baron.

m Popotni Rusi. Radi prekaženja državne meje brez dokumentov so bili aretirani v soboto Herman Dimitrijevič, Andrej Nazarovskij in Kurt Rutkovskij.

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Anton Vidovšek, sedlar in Brigita Vračičeva; šivilja; Franc Pšeničnik, krojač in Marija Krojeva, delavka; Franc Martinšek, inkasant in Angela Gselmanova, delavka; Avguštin Lešnik, tkalec in Marija Golob-Novakova, hči posestnika; Jakob Ciglar, strojni stavec in Amalija Klehoferjeva, dijakinja; Leopold Prilopčič, ključavničar in Antonija Vilčeva, šivilja; Iv. Zupančič, strojevodja in Pavla Spindlerjeva, hči zidarja; Albin Rupnik, strojni ključavničar in Marija Gutoličeva, delavka; Ivan Bednaršek, kamnosek in Marija Pobrežnikova, kuharica; Franc Herič, pleskar in Leopoldina Malekova, zasebnica; Josip Mikunda, mizar in Stefka Sorinikova, hči posestnika; Leopold Gabrijan, ključavničar in Rezi Plaušičeva, šivilja; Josip Auer, posestnik in Helena Predikakova pos. hči; Ludvik Rožnik, trgovec in Jožica Hotzlova, pos. hči; Srečo Koren, trg. pomočnik in Jelica Kukovčeva, zasebnica ter Ludvik Frank, natakar in Pavla Ozimova, šivilja. Bilo srečno!

m Zahvala. Društvo vojnih invalidov se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z darovi, delom in nakupom kart pripomogli do uspeha njegovi tomboli. Bog plačaj!

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Karel Krebs, sin kotlarja, 5 let star; Terezija Keršičeva, vdova po poštnem poduradniku, 64 let; Josipina Dolečkova, žena višjega poštnega kontrolorja, 86 let; Franc Verdnik, kovač, 82 let; Marija Janežičeva, zasebnica, 91 let; Franc Ozim, delavec, 57 let; Božo Rukavina, »ojak«, 24 let; Ivan Moser, pivovar 59 let; Anton Pristavec, gostilničar, 46 let; Ana Marcusova, žena zdravnika, 64 let; Ivana Črnogorčarjeva, žena poslovođe, 58 let; Milan Berič, sin mizarja, 1 mesec; v bolnici pa so umrli: Marija Dominkova, Karel Flucher, Josip Weingerl, Franc Votolen, Katarina Plajeva in Terezija Bizjakova. Naj v miru počivajo.

m Invalidska tombola. Tombola invalidskega društva v nedeljo popoldne je zelo dobro uspela. Prvo tombolo, kompletno spalnico, je dobil delavec Ivan Grizold; drugo, šivalni stroj, že-

na mesarja Antonija Kličkova; tretjo, moško kolo, dijak Josip Antič; četrto, kuhinjsko opremo, krojaški pomočnik Leopold Kaiser; peto, deško kolo, delavec Franc Stajšek iz Studencev; šesto, otomano, kovač Franc Grčar; sedmo, voz premoaga, trgovska pomočnica Alojzija Reichova; osmo, seženj drv, pa posestniški sin Jakob Kaiser iz Pekar. Razen tega je bilo razdeljenih še več manjših dobikov.

m Kopaliska ulica dovršena. Včeraj so bila dovršena tlakovalna dela v Kopaliski ulici, popoldne pa je bila že izročena prometu. Sedaj se bo tlakovala še Tattenbachova ulica med Kopalisko in Glavnim trgom.

m Avtomatični buffet v Mariboru. Za Zagrebom in Ljubljano bo tudi naš Maribor dobil svoj avtomatični buffet. Otvoril ga bo še letos v novi palači Hranilnice Dravske banovine v Slovenski ulici neumorno podjetni g. Juro Valjak, ustanovitelj »Grajske kletke« in kina »Union«.

m Kinematografi. Grajski kino predvaja danes zadnjič film »Pred preiskovalnim sodnikom«, kino Union pa od danes dalje vojaško humoresko »Don Juan garnizije«.

m Dražba na carinarnici. Danes ob 9. uri bo na glavni carinarnici javna dražba raznih predmetov in blaga.

m Nezgoda motociklista. Včeraj popoldne je pri Spodnji Polskavi padel z motornega kolesa 47-letni Mariborčan, elektromonter Matija Trabi in se ranil na glavi in desni roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Pretep na Koroški cesti. Na Koroški cesti je v ponedeljek ponoči skupina petih moških napadla 32-letnega posestniškega sina Franca Plohla iz St. Ilje v Slovenskih goricah in ga pošteno premlatila. Ko je prišel stražnik, so štirje pobegnili, ostal pa je 28-letni mesarski pomočnik Vilibald N., ki je hotel zvaliti krivdo na druge, kar se mu pa ni posrečilo. Bil je aretiran in odveden v policijske zapore.

m Tatinski zapeljivec. Brezposelno služkinjo Marijo B je v ponedeljek neznan moški pregovoril na Aleksandrovi cesti, da je šla z njim v neko gostilno. Ko se je pozneje za trenutek odstranila iz sobe in pustila ročno torbico na mizi, je neznanec izkoristil priliko in z njo izginil. V torbici je B. imela 97 Din in poselsko knjižico.

m Avtomobilska nesreča na Pesnici. V nedeljo popoldne se je pri vožnji proti St. Ilju ponesrečil v bližini Pesnice izvoški avtomobil Fiat 2-744, katerega je vodil neki I. Zupančič. Avto je zletel s ceste v jarek in težko ranil Zupančiča, katerega so morali prepeljati v bolnico. Ostali štirje potniki, med katerimi je bil tudi pravi šofer, 25-letni Albin Stoka, so k sreči pravočasno skočili iz vozila in ostali nepoškodovani. Spravili so s pomočjo pasantov avto zopet na cesto in se vrnili proti Mariboru, kjer jim je na Aleksandrovi cesti zmanjkalo bencina. Stražnik je radi raznih vzrokov šoferja aretirati, voz so pa zapeljali v garažo.

m Aretacija sumljivega moškega. Policija je aretirala v Vetrinjski ulici nekega A. S., ki se je vozil na sumljivem kolesu, v nahrbtniku pa je nosil 12 novih sekir, nekaj kladiv in druge predmete. Razen tega so našli pri njem tudi velik revolver z naboji in srebrno uro. O vsem tem ni vedel povedati, od kod izvira. Trdil je, da je vse kupil od neznancev. Možakarja so izročili sodišču.

m Tatvina perila. Pavli Čerčeti, stanujoči v Lekarniški ulici 7, je nekoč ukradel več kosov perila, vrednega 130 Din.

m Nevarna ptičica. Šoferju Francu K. se je v ponedeljek zvečer pridružila v Ljudski kleti v Grajski ulici mlajša neznanica in mu izmaknila 70 Din. Šofer je odšel po stražnika, ko pa je ta prišel, je neznanica izginila, pač pa je pozabila svoj plašč. Zaradi tega se je pozneje vrnila in bila aretirana. Na policiji so spoznali v njej 28-letno brezposelno služkinjo Nežiko P. Dekli na tatvino odločno tajni, kar ji pa ne bo veliko pomagalo.

m Dve tatvini koles. Trgovski pomočnici Karolini Skazovi je neznanec ukradel v ponedeljek iz veže hiše št. 124 na Betnavski cesti 2400 Din vredno žensko kolo znamke »Anker« št. 210.045. Istega dne je bilo izpred gostilne Lovca na Meljski cesti ukraden kolesar Francu Novaku 1800 Din vredno kolo znamke »Styria«, št. 755.592.

Ptuj

p Proslava v minoritski cerkvi. V nedeljo 4. t. m. se je vršila blagoslovitev renoviranega velikega altarja. Ob 9. uri je bila sv. maša, ki jo je čelebral ptujski prošt dr. Zagar. Slavnostni govor je imel duhovni svetnik g. Fran Gomilšek, ki je orisal zgodovino minoritske župne cerkve v Ptuj. Nadalje je tolmačil vernikom, ki so docela napolnili cerkev, pobožnost sv. Františka do cerkve. Popoldne se je vršila tombola na Florjanskem trgu, ki je imela namen, pomagati kriti stroške renoviranja cerkve.

p Izdaja novega lista. Kakor izvem, bo za časa volitev izhajal v Ptuj nov list. Imenoval se bo »Stražar«. Prva številka izide te dni.

p Razpust društva. Osrednje društvo nižjih poštinih in brozajavnih uslužbencev, krajevna skupina Ptuj, se je na podlagi novega uradniškega zakona razpustilo.

Griza. Kakor smo pred kratkim na tem mestu poročali, se je pojavila griza v Novi vasi pri Sv. Marku. Sanitetna oblast je ukrenila vse potrebno, da se ta dvorovna kužna bolezen omeji in zatire, kar se ji je tudi posrečilo. V bolnišnici je še 10 bolnikov, ki so izolirani. Novih slučajev ni. Umrli sta pa 2 osebi, in sicer Neža Slana, 2 leti stara in Tomaž Slana, 62 let star.

Koncert violonista Rupla. Po krasno uspelem koncertu v Ljubljani bo ponovil violonisti virtuozi g. Karel Rupel svoj koncert z deloma spreminjenim sporedom v dvorani Glasbene matice v Ptuj v petek 9. oktobra ob 20. Dokazimo, da znamo ceniti delo naših najmlajših, a že zrelih umetnikov s tem, da napolnimo dvorano.

m Tedenska služba požarne brambe od 4. do 11. t. m., in sicer požarni oddelek: drugi vod, tretja desevina, četovodja Franc Breznik in desetnik Friderih Mahač. Rešilni oddelek: šofer Karel Pentek, desetnik Zajšek Vincenc ter Schuster Jurij in Ferdinand Menih.

p Padec s kolesa. Katarina Lah, hči posestnika iz Cirkovec, se je vozila s kolesom od doma proti Ptuj. Pri nekem ovinku pa je za-

vozila v jarek in padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Prepeljana je v bolnico.

p Sport. V nedeljo 4. t. m. se je vršila na tukajšnjem sportnem igrišču nogometna tekma med sedanjim prvim moštvom in nekdanjimi igralci »Sportnega kluba Ptuj«. Igra je nudila mnogo komičnih prizorov in je končala v razmerju 2:1 v prid sedanjemu prvemu moštvu tega kluba.

Celje

* Zagonetna nezgoda. 24-letna dnarica Nera Ursula iz okolice Ljubna je šla v nedeljo na kolidor v šmarino, da bi se odpeljala proti šostanju. Ker je vlak zamudila, se je napolnila peš proti Paški vasi. Nenadoma je občutila bolečine na glavi in se je zgrudila. Spominja se le, da je nenadoma videla okrog sebe več ljudi in da je bila okrvavljena. Na glavi ima dve veliki rani. Prepeljali so jo v celjsko javno bolnico.

* Razne nezgode. 18-letni uradnik Gaber Jože iz Stor je padel s kolesa in se močno poškodoval na desni nogi. — 17-letni pasarski pomočnik Šager Anton iz Lave je pri igranju nogometa stopil tako nesrečno, da si je izvil desno nogo v skočnem sklepu. — 29-letnega kolarja Fidlerja Antona iz Boletine pri Ponikvi je napadel pobesnel bik in ga vbodel v desno nogo. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

* Izstop iz državljanstva. Pristovšek Karol iz Prage, pristojen v Škofjo vas pri Celju, je pri celjskem sreskem načelstvu prosil za odpust iz našega državljanstva, ker hoče sprejeti češkoslovaško.

* Od neznanca obstreljen. 40-letni posestnik Začnik Franc iz Savine pri Ljubnem je v nedeljo šel po cesti, kar je počil iz približno 200 metrov oddaljenega gozda strel. Kroglja je zadela Začnika v levo stegno. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnico. Baje ga je obstrelil lovec.

* Nezgoda mestnega avtobusa. V ponedeljek zjutraj ob 7. je vozil mestni avtobus iz Kozjega proti Sv. Juriju ob južni železnici, ko se mu je nenadoma zlomila vzmet na sprednjih kolesih. Avtobus je kljub temu nadaljeval vožnjo, ko pa je prispel na križišče pri Bevožu v bližini Sv. Jurija, se je hotel izogniti nekemu vozu. Radi defekta pa je avtobus zdrknul v cestni jarek. Pri padcu se je združila šipa. Od potnikov na srečo ni bil nihče težje poškodovan. Ob 10. je prispel iz Celja rezervni avtobus, ki je natočil potnike in pripeljal poškodovani avtobus v Celje.

Mežica

V nedeljo smo pokopali ob veliki udeležbi šolske mladine in drugega občinstva 9-letno učenko osnovne šole Angelo Kresnik, ki je prišla v petek 2. t. m. grede v šolo — brčkone iz lastne nepravdnosti — pod konje in voz. Težkim poškodbam je ponesrečenka takoj podlegla.

Občinski odbor je na seji dne 4. t. m. sklenil ugoditi prošnji več interesentov, da se občinski vodovod podaljša od šole do trgovine Brundula. Stroške bodo nosili po večini interesi sami.

Redukcija. S 1. oktobrom je bila izvedena pri našem rudniku ponovna redukcija. Delo je bilo odpovedano 28 delavcem in uslužbencem. Umevno je, da vsaka redukcija vzmira delavstvo kakor tudi druge sloje.

Mnogo razburjanja povzroča v zadnjih tednih kuluk. Na občinskih cestah se je sicer opravilo mnogo del, ki bi drugače znatno obremenjale občinski proračun, vendar pa bo treba najti primernejši način ljudske dajatve za ceste. Preveč je zabavljanja, preveč preprirov, sporov in sovraštva!

Ljutomer

Kontrolne knjige za prodajalce moke bo nabavil gremij trgovcev za vse svoje člane, ki se pečajo s prodajo moke, ter jih v kratkem razposla. Cena izvodu bo 5 do 10 Din.

Kamnik

Konec teniškega turnirja. V ponedeljek je bil končan teniški turnir za prvenstvo Kamnika. Prvenstvo v tekmovalju gospodov je odnesel g. Rajko Kos, ki je dobil vse partije. Na drugo mesto se je plasiral g. Valter Stuzzi, na tretje pa g. Herman Rechbach. V damskem tekmovalju je dosegla I. mesto gđ. Rozi Čizmekova, II. mesto gđ. Mici Hajekova. Ta teden bo teniška sekcija SK Kamnik priredila čajanko na kateri se bodo razdelile nagrade, ki jih je razpisal za zmagovalce znani sportnik g. Valter Stuzzi.

Smuška skakalnica. V soboto sta prišla v Kamnik gg. dr. Berce in Stane Pelan od JZSS, da si ogledata teren, kjer je SK Kamnik hotel zgraditi smuško skakalnico. Ogledu so prisostvovali tudi funkcionarji SK Kamnik, ki so ugotovili, da je teren sicer najboljši, pač pa je dovoz prestrm in bi bilo treba odkopati najmanj 900 m² zemlje, kar pa po dosedanih praksi ni priporočljivo, pa tudi stroški bi bili previsoki. SK Kamnik stoji sedaj pred težko nalogo, kje bo našel drug prostor za skakalnico.

Tujsko-prometno društvo brez vodstva. Tujsko-prom. društvo se je ravno ob koncu sezone znašlo brez vodstva. Predsednik g. vl. svetnik dr. Ogrin je pred kratkim odšel na novo službeno mesto v Kranj, podpredsedniku g. Rajku Kosu pa je odbor zabranil dostop k sejam. V javnosti vlada veliko zanimanje, kdo bo novi vodja društva, ki je v zadnjem času pokazalo res veliko delavnost za napredek mesta Kamnika in je tudi želo za svoj trud obilo uspehov.

Kolesarska dirka za prvenstvo Kamnika, ki se je vršila v nedeljo popoldne na 68 km dolgi progi Kamnik—Ježica—Kranj—Kamnik, je vzbudila med Kamničani proti pričakovanju veliko zanimanje. Na Glavnem trgu se je ob startu zbrala velika množica ljudi, ki se je pri cilju še podvojila. Dirke se je udeležilo 6 dirkačev. Prvi je privozil na cilj Slavko Jesenovec v času 2 ure 33 minut in si s tem priboril naslov prvaka Kamnika. Slavko Jesenovec je spomladl zmagal tudi v polzevi dirki in je tako sedaj najhitrejši in najpočasnejši kamniški vozač. Drugi je prispel na cilj Janko Berglez v času 2'41, tretji Mednež in četrtili Ulman. Za zmagovalce sta bili razpisani tudi 2 nagradi, tretji pa je prejel diplomu. Razdelitev nagrad bo danes zvečer v gostilni Terpin. Prijatelji kolesarskega sporta vabljeni!

Ogromen medved ustreljen v Kamniških planinah

Mrcina tehta 210 kg in je skoro 3 metre dolga

Slika kaže ogromnega medveda na dvorišču gostilne Cerer v Kamniku.

Kamnik, 6. oktobra.

Ni se še dobro poleglo razburjenje, ki ga je povzročil čudni dvoboj dveh strojnikov Bonacheve elektrarne z velikim merjascem, pa ima Kamnik že zopet novo senzacijo: v Kamniških planinah so lovci v ponedeljek dopoldne ustrelili orjaškega medveda, ki je že nad 3 leta strašil po planinah in trgalo ovce gospodarjem gorjanskim vasi. Medved je prišel lovcom čisto slučajno pred puško, ko se ga niso niti najmanj nadejali. Poročilo posnemamo po pripovedovanju g. stud. comm. Ladota Stergarja, ki nam je opisal ves dogodek takole:

V nedeljo zjutraj je krenila iz Kamnika večja lovska družba (14 lovcev in 10 gonjačev) na Menimo planino nad srnjad. Lovili so v revirju, ki je last kamniškega odvetnika g. dr. Trampuža in gostilničarja g. Cererja. V nedeljo so ustrelili nekaj lepih srnjakov, med njimi pa še krasno srno-jalovko s tri centimetre dolgimi rožički, kar je pač redek slučaj v lovski praksi. Zvečer jih je prav gostoljubno sprejelo pod svojo streho novozidano zavetišče okr. kmetijskega odbora na Menini planini. Lovci so bili seveda prav dobre volje in nič čudnega, da so tudi marsikatero uganili o medvedu, ki straši po planinah in o katerem nekateri sploh niso verjeli nobenega pripovedovanja. Mislili so pač, da je to običajna lovska potegavščina.

V ponedeljek ob 7. uri zjutraj se je pričel prvi pogon, v katerem je izgubilo življenje 7 komadov srnjadi. Vreme je bilo krasno, brez najmanjšega oblaka na nebu. Gg. Bervar, Keršmanec in Stergar ml. so imeli nalogo, da zaprejo pot divjačini proti stajerski strani, in ravno ko so se hoteli pomakniti naprej, so zaslišali v daljavi okrog 600 metrov nekako renčanje in go-dnjanje, katero je od časa do časa nadomestilo zamolklo rjovenje. V tem so se sestali z g. Kar-lom Prelesnikom, ki je tudi slišal čudne glasove, o katerih si nihče ni mogel raztolmačiti, odkod prihajajo. Eden izmed lovcev je menil, da je to najbrže ranjeni srnjak, drugi pa se niso strinjali s tem, kajti srnjak ni mogel oddajati takih glasov. Gg. Prelesnik in Stergar sta pohitela naprej, prvi po desni strani, drugi pa po sredini, dočim so ostali lovci zaostali. Renčanje neznane zveri še ni prenehalo, pa za-čujeta oba lovca glasno rjovenje, ki je moglo biti oddaljeno kvečjemu 50 metrov. Nenadoma pa zagleda g. Stergar v daljavi 20 metrov pred seboj ogromno črno maso, ki se je premikala na trati med drevjem. Črna masa se opre na sprednje šape in pogledal proti njima in lovca sta z velikim začudenjem videla, da imata pred seboj ogromnega medveda. Oba lovca, ki sta korakala z nabito puško v roki, se nista dosti pomišljala, prvi pomeni g. Stergar iz daljave 8 do 10 metrov in pogodi zver v prsa, g. Prelesnik pa takoj za njim v vrat. Zver se zruši in ko so se ji lovci oprezno približali, je bilo že po njem.

Medtem pa prihitela od nasprotni strani last-nik revirja g. dr. Trampuž in graščak iz Brda pri Lukovici g. Anton Kersnik, sin pisatelja Janka Kersnika, ki je povedal, da je pred par minutami streljal na medveda. Stal je na straži, kar mu prihiteli nasproti v lahkem teku s smeri proti štajerski meji velik medved. G. Kersnik je streljal nanj iz daljine 30 do 35 metrov iz drillinga in pogodi zver v vrat, kjer je najbolj občutljiva. Ko pa je hotel oddati nanj drugi strel, se je medved obrnil in zbežal v velikem diru proti gošči. Tekel je približno 1 km, nato pa se je zgrudil na trato, da si izliže rano. Tu sta ga prisledila gg. Prelesnik in Stergar in oddala nanj 2 strela. Ze strel g. Kersnika je bil smrtonosen: odprl je medvedu aorto na vratu, vendar pa bi medved po mnenju lovcev živel še do večera.

Seveda so se sedaj zbrali okrog medveda vsi lovci, ki se pač niso nadejali takega lovskega plena. Medved pa je tudi res krasen eksmplar. Izgleda meri 280 m in tehta 210 kg. Sodiijo, da je star najmanj 12 let.

Ustreljeni medved je že nad tri leta strašil po Kamniških planinah. Zasledili so ga na več krajih, videl pa ga ni nihče. Lani se je razne-sel glas, da je trgalo ovce na Menini planini. Sledovi so res pričali, da je hodil medved v vas h koštrunom, ker so pa pozneje ugotovili, da so se na medvedov račun mastili z ovci oglarji, so vsi pač mislili, da je vse govorjenje o medvedu le bajka. Nekateri lovci, med njimi ranjki g. Vanossi, so ga hodili celo čakati, ker so bili prepričani, da so sledovi res od medve-da. Drugi pa so se norčevali iz njih, čes, da ho-dijo nad medveda tja, kjer ga ni, kot Tartarin de Tarascon nad leva. Kosmatinec pa je brez strahu pred lovci še naprej gospodaril po pla-

ninah. Kmetje iz Tuhinjske doline in vasi Če-njice in Spitaliča so zadnje čase prodali vse ovce, ker jim jih je medved mnogo raztrgal. Spomladi je poročal »Jugoslovan«, da so zasle-dili medveda pod Mokrico, kjer se je mastil z divjimi kozami, ki so poginile pod snežnimi pla-zovi. Pred 4 dnevi so ga zasledili v bližini Kamniške Bistrice. Bil je torej večer romar in je potoval iz ene planine na drugo.

Medved je bil ustreljen ob pol 11. uri do-poldne na Menini planini, v nadmorski višini nad 1000 metrov. Ob pol 1. je vedela že vsa hinjska dolina, da so medveda ubili. Naložili so ga na izvešja spletena nosila in 6 gonja-čev ga je neslo v dolino, kjer so ga naložili na voz in odpeljali do Burkeljce v Lazah. V vsaki vasi so se morali z medvedom ustavi, da so si vaščani ogledali ogromno zver, ki jim je na-pravila že toliko škode. Na poti proti Lazam so se srečali z drugim kosmatincem, ki sta ga dva Nemca peljala na verigi. Ta medved je že do-poldne zbujal veliko senzacijo po Kamniku, bil je pa precej manjši od svojega ustreljenega tovariša.

V Lazah so medveda naložili na voz in ga ob 10. uri zvečer pripeljali v Kamnik na dvorišče Cererjeve gostilne. Tu se je takoj zbrala velika množica ljudi, ki so se vračali iz kino predsta-ve. V terek je bil v Kamniku tržni dan in veli-ki medved je bil glavni predmet razgovora. Vse je drlo, da vidi ogromnega kosmatinca, o kate-rem se je že toliko govorilo.

V Kamniških planinah so dosedaj ustrelili tri medvede. Prvega je pred 60. leti ustrelil oče sedanega oskrbnika v Bistriški koči Andrej Uršič vulgo Span, kot 18-letni mladenič. Ta medved je nagačen v Ljubljanskem muzeju. Dru-gega je ustrelil pred 35 leti v Bistrici. Ta je bil mnogo manjši kot prvi. Tretji, ki ga je ustrelil včeraj g. Kersnik, pa je največji.

Simpatični lovec, g. graščak Anton Kersnik, je prejel k izrednemu lovskemu uspehu od vseh strani obilo čestitk, katerim se pridružujemo tudi mi. Najbolj hvaležni so živinorejci, da mu je uspelo zadati škodljivi zveri smrtonosen strel, sicer bi jo medved gotovo popihal v štajersko stran in še nadalje delal škodo po planinah.

Tragična smrt kmečkega mladeniča

Strel na veselici pri Sv. Marjeti na Dravskem polju.

Maribor, 6. oktobra.

V nedeljo popoldne je bila v neki gostilni pri Sv. Marjeti na Dravskem polju trgovata veselica s plesom. Zbralo se je na njej precej domačin in okoliških fantov, med njimi tudi 22-letni posestniški sin Stefan Svenšek. Med plesom je Svenšek poprosil za ples neko dekle, ki je od tedaj plesalo nekim domačim orož-nikom, ki ni bil v službi. Orožnik pa je dekletu prepovedal plesati s Svenškom. Zaradi te pre-povedi se je pričel prepir in Svenšek se je v razburjenju odstranil, orožnik pa mu je sledil in ga s samokresom ustrelil v prsa.

Težko ranjenega mladeniča so včeraj zjutraj z reševalnim avtomobilom prepeljali v tukajšnje bolnišnico. Noč na danes je prebil v težkih bo-lečinah. Danes dopoldne pa je umrl. Pred smrtjo je še natanko popisal ves dogodek. Proti orožniku so uvedli kazensko postopanje.

Novice iz Kranja

Kranj, 5. oktobra.

S kolinami in gledališkimi predstavami za-čenjaš v našem mestu jesen. Spodnji del mesta je imel preteklo nedeljo žegnanje, na katero Kranjčani še vedno zelo drže. Oba gledališka odra sta že otvorila sezono. Letos sta nas prese-netila z zelo resnim programom. Odr Narodne čitalnice je uprizoril H. Ibsenove »Strahovec«, ki so jih idealni igralci pod vodstvom izkuš-nega režiserja g. Dorčeta Kerna dali z vso lju-beznijo, ki jo to težko delo zahteva, in z velikim meralnim uspehom. Gdčna Mila Lundrova, ki je lani briljirala z vlogo angleške kraljice v ko-mediji »Kozarec vode«, je tudi to pot pokazala, da je pravi odski talent in se je začel zanimati zanjo znani režiser ljubljanske drame g. Milan Skrbinišek, ki nam je oddrli že toliko dragoce-nih teatarskih moči. G. Ado Klavara je igral z vso inteligenco popolnoma doživeto in doum-ljeno figuro pastirja Mandersa. Slikarja Osvolda je vtelesil mladi a zelo nadarjeni g. Valenčič Ivo. Zelo efektan je bil mizar Engstrand, ki ga

je igral vsestransko rutinirani g. Vojt Jelko. Regino je igrala brez vaje, a nad vse dobro gdčna Slavica Lundrova. »Strahovec« so drama, ki je zahtevala mnogo truda od režiserja in igral-cev. Kranjčani so pokazali s tem, da so dvorano zelo slabo zasedli, da jim še mnogo manjka za razumevanje resnih umetniških del in da imajo smisla k večjemu za plitve burke.

Novi srezki načelnik g. dr. Ogrin Franc je že

nastopil službo. Takoj se je začel zanimati za razmere v našem srezu, zlasti za položaj delav-stva v tovarnah. Izdal je tudi važen razglas, s katerim je pojasnil ljudem, ki jim je zadnji čas denar, naložen v bankah, zmešal glave, pravi in niti najmanj nevarni položaj ter razložil vzroke sedanje gospodarske krize. Zanima ga tudi vpra-sanje tujkega prometa v Kranju; v tem oziru se je izkazal že v Kamniku kot strokovnjak.

Zločinsko maščevanje

Požigalec, ki je vpepelil hlev in hišo živinorejke Mine — V gro-zilnem pismu napoveduje Mini nasilno smrt

Trebnje, 5. oktobra.

Veliko se je pisalo, še več pa govorilo o de-belem Terankinem volu iz Doline pod Križem pri Trebnjem. Tehtal je nad 1400 kg. To čudo so hodile gledat trume radovednežev od blizu in daleč, prvi vrsti pa menda mesarji, celo iz inozemstva. Mina, lastnica vola, je pa tudi izra-bila to ugodno priliko in pobirala celo vstopni-no. »Montafonček« je pa užival Minine do-brote od zabeljenih žgancev do rumene pšeni-ce. Živel je in užival dolgih 6 let, ne da bi prestopil prag hleva. Pred meseci pa ta voli-ček ni hotel več vstati. Popuščati je začel voli-ček v težji, popuščati je začela Mina v ceni. Našel se je kupec in pogodila sta se za ceno, katere naj bi nihče ne zvedel. Pogodili so se, da vola zakoljejo kar na licu mesta, ker bi bil sicer transport iz doline nemogoč. V Dolini se je zbralo ta dan ljudi za cel shod. Pred hle-vom je bila postavljena močna mesarska rema, kjer naj bi visel naš montafonček in čakali so nestrpno samo še mesarja. A mesarja ni bilo; poslal je samo sla. Ko je Mina prebrala pismo, jo je brez besed ubrala gor v Ravne k tistemu možu, ki je bil priča sklenjene kupčije. Med škodoželjno množico pa je zasušljalo: »Vola ne marajo, kupčija se je razdrla«. Kupčija se je pa razdrla zato, ker je bil montafonček baje že neužit.

Kako je Mina postala osvražena

Mina se je zaradi tega pričela tožariti s kup-cem, ki je razdrl kupčijo. Volička je pa Mina prodala na javni dražbi, za razliko cene je pa tožila prvotnega kupca. Nasproti temu je pa kupec vložil proti Mini protitožbo in je zahtev-al »aroc nazaj, češ, da je bil vol tedaj že neužit. Vnela se je velika tožba, advokati, mesarji, številne priče in Mina so bili večkrat-ni gostje okrajnega sodišča v Trebnjem. Zasli-ševalo se je vse vprek in kakor smo informi-rani, o tožbi še ni odločeno. Nekateri so Mino pomilovali, drugi so jo zopet obsojali.

Po tej volovski aferi, ki je vzdignila v Dolini toliko prahu in ogorčenja, so se pričeli za Mino slabi časi. Ljudstvo jo je zasovražilo. V tožbo je zapela več strank, ki jim je bilo pričevanje skrajno neljubo.

Maščevanje neznanega sovražnika

Kdo ve, kdo je zagrešil vse obsodbe vreden zločin nad ubogo ženo. Morda tujec, morda do-mačin. Med tujci ni imela sovražnikov, treba bo iskati zločince bližje, gre glas po fari in med ljudstvo. In ljudstvo se najbrže ne moti!

Bratomor v Obrijah pri Mostah

Kakor smo že včeraj poročali, so našli v Obrijah pri Mostah mrtvega posestnikovega sina Valentina Zajca. V ponedeljek zvečer se je vr-šila v mrtvašnici v Devici Mariji v Polju ob-dukeja trupa. Zdravnika dr. Suher in dr. Bo-hine sta ugotovila, da je bil Valentin Zajc za-davljen. Zločina je bil še pred obdukcijo osu-mljen posestnikov brat Stanko, ki pa je trdovrat-no zanikal krivdo. Danes pa se je Stanko Zajc pod pritiskom raznih indicij vendarle udal in je priznal nadzorniku g. Močniku, da je brata nehoti zadavil. Ko sta se namreč vračala do-mov in je rekel bratu Tinetu, naj gre spat, ga je Tine iznenada udaril z roko po glavi, nato pa ga zagrabil in vrzel na tla. Ležeč na tleh je Stanko napel vse sile, da se je brata otresel. Vi-njen, kakor je bil, ni vedel, da je brata davil, in to do smrti. Kaj je storil, se je zavedel šele, ko mu je zjutraj mati začela pripovedovati, da leži Tine mrtev na cesti.

V zvezi z žalostnim dogodkom v Obrijah ob-vešča policijska uprava v Ljubljani vse gostil-ničarje na periferiji Ljubljane, da bo za trga-tve, veselice in slične prireditve poslala v bo-doče na račun gostilničarjev vedno po dva stražnika, če se bodo pa pretepi ponavljali, bo pa sploh prepovedala take prireditve.

Karambol dveh avtomobilov sredi Kamnika

Kamnik, 3. oktobra.

V ponedeljek ob 10. uri zvečer je hotel ka-mniški avto-podjetnik g. Kregar prepeljati v ljubljansko bolnično žrtev fantovskega pretepa v Tunjicah, o čemer smo poročali na drugem me-stu. Z g. Kregarjem je sedel v 5-sedežnem »Fordu« še neki ljubljčanin. Ko je g. Kregar pripeljal pred šolo in hotel kreniti na Alek-sandrovo trg, je privozil iz Grabna po trgu g. Prusnik s svojim »Donetom«, v katerem so se-deli žena g. Prusnika in g. Urh Pogačar, in ravno na ovinku pred šolo zadela s sprednjim delom svojega avtomobila v zadnji del Kregar-jevega »Ford«. Karambol je bil hud in sta se obe vozili močno poškodovali. »Donet« ima zdrobljeno desno kolo in hude motorške poškodbe. »Ford« je bil zadet v desno zdno stran in ima zbito levo zadnje kolo. Tudi avto-serija je nekoliko premaknjena. Potnikom pa se na srečo ničesar ni zgodilo.

Kdo je kriv karambola, se ne da ugotoviti, ker sta vozila oba vozača po levi strani. Ako bi vozil g. Kregar po desni strani, bi se avtomobi-la zadela eden v drugega in v tem slučaju bi bile človeške žrtve neizogibne. G. Prusnik je vozil precej hitro tempo in ostro rezal evinek, trdi pa, da je dajal s hupo zadel. Lastnika obeh avtomobilov se bosta najbrž pogovorila, da bo trpel vsak svojo škodo, kar bo pač najprimer-nejša rešitev.

Čeprav se je karambol izvršil že po 10. uri ponoči, se je kljub pozni uri zbralo na trgu precej gledalcev, ki so živahno komentirali kar troje senzacij, ki so ta večer razburile Kamnik: medved na Menini planini, fantovski pretep v Tunjicah in karambol dveh znanih avtomobilistov.

Kregarjev avtomobil je bil za nadaljnjo vož-njo nesposoben in ranjenega Vrhovškega so mo-rali preložiti v drug avtomobil, ki ga je srečno pripeljal v bolnico.

Preprečen ostuden zločin

Litija, 5. oktobra.

Prošlo sredo zjutraj je šla Z. Marija, stara ko-maj 14 let, po opravih iz Sv. Urha v Zagorje. Ko je opravila svoj posel, se je vračala čez Bevkovo vas. Kmalu iz te vasi jo je dohitel ne-ki moški, ki je Maričko pričel nesramno nadle-govati in jo končno vrzel na tla, hoteč ji sto-riti silo. Deklica je pričela na ves glas vpiti — kar jo je rešilo, ker je krike slišala neka žen-ska, ki je šla po bližnjici iz Trbovelj. Neznane-c je takoj pobegnil v hosto, dekle pa nazaj v Za-gorje, kjer je o dogodku obvestila orožnike. Dognali so, da je pohotnež najbrž neki D. Frac, katerega so videli tedaj v tamošnji okoli-ci. Res so ga prijeli in privedli v litjske zapo-re. Prišel je šele pred dobrim tednom iz ino-zemstva, kamor je odšel leta 1924; najbrže za-tegadelj, da se umakne tri mesečni ječi, katero kazen mu je naložilo sodišče v Ljubljani radi nekega pretepa.

Pijača jim je vsilila nož v roke

Kamnik, 3. oktobra.

V nedeljo zvečer je sedela v gostilni »Rakef« v Tunjicah pri Kamniku družba 8 do 10 fantov kraj litra vina. Med njimi je bil tudi posestni-kov sin Andrej Verhovnik. Letos je sadje v kamniški okolici bogato obrodilo in tudi v Tu-njicah skoro pri vsaki hiši kuhajo žganje. Ker smo ravno sedaj v dobi žganjekube, ni nič čud-nega, da so se tunjski tantje, ki so že po na-ravi precej vročerkvni, hitro razvneli, da je na-stal med njimi prepir. Morda je šlo za kakega dekleta ali pa tudi za prazen nič. Beseda je dala besedo, nastal je obdi prepir in obdelova-nje s pestmi, naenkrat pa se je zgrudil z glas-nim vzklikom Andrej Verhovnik, zaboden z no-žem. Fantje so se nato razšli.

Spočetka je izgledalo, da rane, ki jih je prejel Verhovnik, niso nevarne, ali pa jih je Verhov-nik skušal utajiti. Ker pa je končno krvavel, so ga v ponedeljek zvečer prinesli na nosilih k zdravniku dr. Poleu v Kamnik. G. dr. Polec je ugotovil, da je Verhovnik dobil nevaren ubod v levo polovico pljuč, poleg tega pa ima še 3 rane na glavi. Zdravnik je takoj odredil prevoz v bolnico.

Vzroki sedanje mednarodne finančne krize

Kratkoročna posojila

Pred vojno se je prelivanje mednarodnega kapitala omejevalo predvsem na dolgoročne sklade. Izmenjava kapitala med posameznimi gospodarstvi je bila v takratnih časih javna, vsakomur dostopna tako za soudeležbo, kakor tudi v kontrolo; vršila pa se je ta izmenjava v obliki nakupa tujih vrednostnih papirjev, ali pa v najrazličnejših oblikah stalne udeležbe na podjetjih tuje države. Kratkoročna posojila, razen normalnih finansiranj zunanje trgovine, v mednarodnem finančnem poslovanju, skoro ni bilo. V glavnem so kratkoročna posojila služila zgolj mednarodni plačilni službi pri obrestovanju in amortizaciji investicijskih dolgoročnih dolgov, nekaj malega tudi v mednarodni efektivni in valutni speculaciji, medtem ko so se devizne zaloge emisij bank omejevale na razmeroma majhne količine.

Vse to se je strahovito predrugačilo. Sem in tja vihrajoča kratkoročna sredstva so postala v zadnjem desetletju odločilnega pomena v mednarodnih plačilnih odnosih. Finančni svetovnega slovesa cenijo višino teh kratkoročnih posojil na 125 milijard dolarjev.

Analiza te ogromne višine išče po vzrokih, ki so dovedli mednarodno kreditno gospodarstvo do teh nomadiziranih kratkoročnih plačilnih sredstev. Vzroki so kaj različni in imajo svojo osnovo v žalostnem poglavju posledic svetovnega pokolja. Glavni vzrok bo pač v prehodu večine emisij bank od čiste zlate veljave k takozvani Gold Exchange Standard, ki je doprinesla, da emisij bank zavodi danes s povsem drugačno intenzivnostjo urejajo devizni promet, kakor pa se je to dogajalo v prejšnjih časih. Takrat je bilo samo zlato kot edino zakonito sredstvo, pripušeno za kritje obkopa bankovcev, medtem ko danes prevladuje sistem mešanega zlatega in deviznega (zlatega) kritja.

Sedaj pa spadajo v pretežni večini emisij bank, poleg zlata v palicah in novca, tudi

še zlate devize kot varnostno sredstvo nacionalne veljave. 30. junija 1931 so znašale zaloge emisij bank 22 milijardi dolarjev, medtem ko so te zaloge leta 1914 znašale jedva 200 milijonov dolarjev.

Zlati devizni standard nosi tudi krivdo, da je padec angleškega funta imel tako učinkovit upliv in je tudi dejansko takoj ogrožal obstoj in stabilnost drugih veljav. Funt je kot svetovna deviza zavzemal poleg dolarja vodilno mesto v deviznih zalogah posameznih notnih bank.

Potujoči mednarodni kratkoročni kapital je svoječasno finansiral divjo spekulacijsko hausse v Združenih državah ameriških in se tudi nemškemu gospodarstvu preveč širokogrudno stavil na razpolago. V Ameriki je doživel popoln lom. Nemčija pa je z njim spekulirala in ga spreminjala po mili volji v dolgoročna posojila.

Tudi sedanja katastrofa mednarodnega gospodarstva ima svoje izhodišče v kratkoročnem potujočem kapitalu. Dunaj je prvi zabrenkal na to struno. Nemčija je sekundirala v mesecu juniju, ko so bili radi njenega labilnega gospodarstva in dvomljive politike, nenaadoma odpočikana vsa kratkoročna posojila domov. Nemčija se je rešila na račun svojih upnikov s Hooverjevim moratorijem. S tem pa je bil London, ki je z Ameriko stal na čelu kratkoročnih kreditov, potegnut v nezaupanje, kar je imelo za posledico ustavitev zlatega standarda.

Pojemajoči tečaj funta je doprinesel splošen val finančne panike, ki je v kratkem objel vse svetovno gospodarstvo. K temu pa prihaja še popolnoma neutemeljen pesimizem borznih institucij, ki se ga je moralo le z izrednimi ukrepi zavirati. Poleg grozeče panike v kratkoročnih obveznostih, pa se je to neugodje razprostrlo tudi na dolgoročne obveznosti in povzročilo katastrofalen padec tečajev.

Sokolstvo

Zbor župnih načelnikov in načelnic Saveza SKJ

V nedeljo 17. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši v Beogradu v saveznih prostorih na Terazijah zbor župnih načelnikov in načelnic, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo saveznega načelnika, 2. poročilo savezne načelnice, 3. načrt bodočega dela: a) savezna prednjaška šola v letu 1932, b) savezni tečaj za lahkoatletiko in c) savezni tečaj za vodnike dece in naraščaja v letu 1932. 4. IX. vsesokolski zlet v Pragi 1932, a) proste vaje za članstvo in naraščaj, b) tekme za prvenstvo SSS, c) štafetni tek SSS, d) posebni nastopi žup na zletu v Pragi, 5. župni zlet v letu 1932, 6. plavalne tekme in tekme v odbojki v letu 1932, 7. pokrajinski zlet 1933, 8. predlogi župnih načelnikov, ki pa morajo saveznemu načelniku biti predloženi najkasneje do 10. oktobra t. l. 9. slučajnosti. Ker je seja izredne važnosti, se morajo iste udeležiti prav vse župe Saveza SKJ. Zdravo!

Dve pomembni sokolski svečanosti

Zlet sokolske župe v Sarajevu. Sokolska župa »Gavrilo Princip« je priredila preteklo soboto in nedeljo svoj župni zlet v Sarajevu, na katerem je sodelovalo nad 2500 Sokolstva iz sarajevske sokolske župe. V soboto popoldne so se vršile na zletišču tekme vseh župnih edinic, v nedeljo dopoldne pa je bilo sokolsko zborovanje, kateremu so prisostvovali ban Valimir Popović, armijski general Bellić, general Miloradović, zastopniki sokolske župe Sarajevo, ter zastopniki vseh župnih društev in čet. Zborovanju je prisostvovalo tudi pet kol selskih Sokolov, prvih v naši državi. Zborovanje je otvoril župni starešina brat dr. Voja Besarović s toplimi pozdravi Nj. Vel. kralju Aleksandru in starosti Saveza SKJ prestolonasledniku Petru. Po zborovanju je bila v Narodnem gledališču svečana telovadna akademija, nato sokolska povorka po mestu, burno pozdravljena od občinstva, popoldne pa velika javna telovadba, ki je vsestransko uspela.

Otvoritev sokolskega doma v Stari Pazovi. Ob priliki 25-letnice tamošnjega Sokola je bil v nedeljo 4. t. m. na zelo svečan način v prisotnosti Nj. Vel. kralja otvorjen in blagoslovljen novi Sokolski dom. V nedeljo zjutraj je bil na kolodvoru sprejem bratskih društev iz teritorija beogradske sokolske župe. Posebno velika udeležba je bila iz vrst kmečkih Sokolov. Kot zastopnik Nj. Vel. kralja je prispeval v Stari Pazovo polkovnik Svetomir Mirčić, zastopnik ministra za vojsko in mornarico polkovnik Glišić in ministra prosvete dr. Milan Glavinčić. Bana Dunavske banovine je zastopal sreski načelnik Stevanović, Savez SKJ pa brat Branko Zivković, starosta beogradske sokolske župe. Posvetitev novega sokolskega doma sta opravila z lepimi nagovori pravoslavni in protestantovski svečenik, oba povdarjajoč veliki pomen Sokolstva za kralja in domovino. Nato so govorili razni govorniki, ki so podčrtavali veliki pomen Sokolstva za Slovanstvo in človečanstvo. Brat Aranicki je v daljšem govoru orisal njegovo pot Sokolstva v bivši Avstro-Ogrski monarhiji, nakar je otvoril novi Sokolski dom, ki nosi ime »Sokolski dom kralja Petra Velikega Osvoboditelja«, društveni starosta brat dr. Čipčić. Nato so govorili zastopnik Nj. Vel. kralja, ministra vojske in mornarice ter ministra prosvete, med burnimi ovacijami tisoč in tisoč glave množice. Po govorih saveznih in župnih funkcionarjev se je vila povorka po mestu, burno pozdravljena od gostih špažirjev občinstva. Popoldne je bila velika javna telovadba, kjer so zlasti kmetijske sokolske čete s svojim vzornim nastopom zadivile tisočglavo množico gledalcev. Ljubek je bil nastop učenec in učenec slovaških šol v živoobarvnih narodnih krojih. Tudi ostali oddelki so pokazali lep napredek in s tem pokazali, da pravilno pojmujejo Tyrševo Sokolstvo. Zdravo!

Krasen porast sokolskih društev v državi

Savez SKJ je objavil statistične podatke o sokolskih društvih in sokolskih četah v celi državi. Iz teh podatkov je razvidno, da se je število društev in čet tekom enega leta podvojilo. Zlasti lep napredek izkazuje kmetijske sokolske čete. Preteklo leto je bilo 651 društvo in 55 sokolskih čet, tedaj skupno 706 sokolskih edinic. Danes obstaja v Savezu SKJ 1429 sokolskih edinic in sicer 846 društev in 583 sokolskih čet. Posebno razveseljujo je napredek sokolskih čet. Preteklo leto so organizirale kmetijske sokolske čete samo župe Maribor, Mostar, Osijek in Tuzla, danes so kmetijske sokolske čete že po vseh sokolskih župah Saveza SKJ. Največje število kmetijskih sokolskih čet ima župa Mostar, največ sokolskih društev pa župa Osijek.

Število sokolskih društev po župah je naslednje: Banjaluka 20, Beograd 35, Bjelovar 42, Celje 48, Cetinje 25, Karlovac 14, Kragujevac 15, Kranj 28, Ljubljana 50, Maribor 54, Mostar 27, Niš 33, Novi Sad 55, Novo mesto 14, Osijek 62, Sarajevo 19, Skoplje 38, Split 35, Sušak-Rijeka 35, Šibenik-Zadar 21, Tuzla 23, Užice 10, Varaždin 25, Veliki Bečkerek 68, Zagreb 50.

Število kmetijskih sokolskih čet pa je tole: Banjaluka 20 čet, Beograd 9, Bjelovar 27, Celje 7, Cetinje 35, Karlovac 6, Kragujevac 10, Kranj 4, Ljubljana 15, Maribor 31, Mostar 73, Niš 58, Novi Sad 3, Novo mesto 1, Osijek 63, Sarajevo 12, Skoplje 56, Split 6, Sušak-Rijeka 7, Šibenik-Zadar 17, Tuzla 31, Užice 9, Varaždin 30, Veliki Bečkerek 3 in Zagreb 45.

Nekatere župe izkazujejo manjše število čet, dasi je pri njih Sokolstvo močno razvito. Te župe imajo kompletna sokolska društva z vsemi oddelki telovadbe.

Razširjajte Jugoslovana!

Vreče 1758
nakup in prodaja

Alojz Grebenc
Ljubljana, Dunajska
cesta 36

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Go'ko

Pipenbacher

konce, šoferska šola,
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta 12. Zahte-
vajte informacije.

Irobente

rogove

(Blechinstrumente)
izdeluje in popravlja
strokovnjak in ceno
tvrdka Alfonz Breznik,
Aleksandrova c. 7.
2156

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse
uniformske potrebšči-
ne in dežne plašče v
zalogi Simon Klima-
nek, Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6. 2198

Peči sistema Lutz

in emajlirane napisne, nad-
pisne table vseh velikosti. —
Pasje znamke Najsolidnejši
izdelki in najnižje cene le pri

tvrdki Golob Alojz
Ljubljana, Puharjeva ulica 3

Najboljši
nakup
za
zimo

nogavic in rokavic za moške, ženske in
otroke, pletenin, maj, jumperjev in pu-
loverjev, žepnih robcev, kravat, srajc,
gumbov, čipk in vezenin, volne in bom-
baža, ročnih torbic, aktovk, dežnikov,
vseh potrebščin za šivilje, krojače, čev-
ljarje, sedlarje in tapetnike
samo pri 2200

Ios. Petelinc, Ljubljana
ZA VODO

Moč cvetlic

1911 1931

Cvetličnjak
Hillegom
Holandska

Naše občeznano podjetje, ki slovi radi svoje
sijajne kulture cvetlic in svojih izložb v Ant-
werpnu, Londonu in Parizu, nudi letos ob pri-
liki svojega 20-letnega obstoja, cenjenim od-
jemalcem jubilejno zbirko

BOGATO v BARVAH in MILO v VONJU

Nihče naj ne pozabi še danes naročiti. Tudi
ljubitelji in ljubiteljice cvetlic vlnudo vabim,
da se seznajajo z našo jubilejno zbirko. Kdor
enkrat poskusi — postane stalen odjemalec.
Naša zbirka vsebuje sledeče barvne krasote:
rdečo, belo, modro, rumeno, rožnato, vijolično,
vijoličasto-modro in črno.

Posamezno v ovojih z imeni:
40 tulipanov (enojne) in 40 (dvojne), v 4
barvah; zelo lepe.

10 hijacint (enojne) in 10 (dvojne), v 4 bar-
vah; zelo lepe.

Edinstvene v barvah z zelo nežnim vonjem.

15 narcis (enojne) in 15 (dvojne) v 4 barvah,

25 krusov ali zimskih kraljic,

25 holandskih irisov,

25 muskarij cvetlic (zelo ljubkih),

30 zvončkov,

10 Madona-lilij,

25 Scilla Siberica in

50 prepariranih čebulčkov: t. j. od nas se-

stavljena sobna kultura sestojča iz hijacint,

tulipanov, narcis in krusov.

Preprosto razmnoževanje, ki je razloženo v naših

navodilih v nemščini, francoščini in angleščini.

Pogoji: Proti plačilu v naprej — cena 12

nemških mark, po povzetju dostavljeno na dom

— 13 nemških mark. Pošljemo nemudoma po

pošti. Dvojna zbirka 22 nemških mark.

Za preprodajalce posebni pogoji.

Vsakemu naročilu priložimo brezplačno 10

cvetlic »Zola-Negris«.

2132

Gospodarske vesti

× Ustavitev deviznega prometa v Italiji. Fa-
šistovska vlada je podvela najostrejšo ukrepe
za uravnoteženje proračuna. V koliko bodo ti
ukrepi doprinesli k zbolšanju položaja, je se-
veda povsem nedogledno. V zadnjem času se
pojavlja v Italiji tendenca po begu kapitala, ki
beži v severno smer v Švico. Prvi ukrepi ovi-
ranja tega poba italijanskega kapitala so bili
storjeni z zvišanjem diskontne mere s strani
Italijanske banke. Na drugi strani pa se je fi-
nančni minister pooblastil, da lahko podvzame
vse korake, ki bi bili potrebni, da se odtok de-
viz prepreči. S tem je svoboda deviznega pro-
meta, ki je bila vpostavljenale šele pred krat-
kim, na novo ukinjena.

× Avstrijsko-ugoslovanska trgovinska zbor-
nica. Na Dunaju je bila ustanovljena avstrijsko-
jugoslovanska trgovinska zbornica. Ustanovitev
se je izvršila v poslopu našega poslanstva na
Dunaju. Za častna predsednika sta bila izvol-
jena avstrijski trgovinski minister Heiml in naš
trgovinski minister dr. Kosta Kumanudi. De-
janski predsednik je princ Edvard Lichtenstein,
podpredsednika pa gen. ravnatelj Stierling iz
Avstrije in gen. rav. Hartmann iz Subotice.

× Kuponi begovskih obveznic. Ker 1. no-
vembra t. l. zastara pravica do izplačila za ku-
pon št. 9 4% obveznic za finančno likvidacijo
agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini z
1. 1921, opozarja oddelek za državne dolgeve
in državni kredit ministrstva financ vse banke
in denarne zavode, ki vršijo službo tega poso-
jila, da od 20. oktobra t. l. ustavijo nadaljna
izplačila kupona št. 9 gornjega posojila, kate-
rega rok zastarelosti je 1. novembra ter da vse
izplačane kupone št. 9 pošljejo najdalje do 31.
oktobra t. l. oddelku za državne dolgeve. Kupo-
ne, za katere se ugotovi, da so bili poslani po
31. oktobru, bo oddelek za državne dolgeve in
državni kredit vrnil nelikvidirane. Lastniki ku-
ponov št. 9, ki bi predložili do 31. oktobra t. l.
kupone v izplačilo, naj se zgledajo pri blagaj-
nah davčnih uprav, ki bodo vršile izplačevanje
do vključno 31. oktobra t. l. V krajih, kjer ob-
stojajo filijale Narodne banke ter banke in de-
jarni zavodi, ki so pooblašteni za izplačevanje
kuponov tega posojila, se morejo predložiti ku-
poni št. 9 tudi tem v izplačilo do 31. oktobra

Dobave.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih želez-
nic v Ljubljani sprejema do 9. oktobra t. l.
ponudbe glede dobave 1600 komadov nalučni-
kov, 90 kg motvoza, 1000 komadov sirkovih me-
tel in 500 komadov krtač za ribanje. (Pogoji so
na vpogled pr istem oddelku).

Direkcija državnega rudnika Kakanj spre-
jema do 12. oktobra t. l. ponudbe glede dobave
5000 kg riža.

Direkcija državnega rudnika Velenje spre-
jema do 12. oktobra t. l. ponudbe glede dobave
dvokrilnih železnih vrat; do 19. oktobra t. l. pa
glede dobave ventilov.

Direkcija državne železarnice Vares sprejema
do 14. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2000
kg »aksen« olja, 500 kg žičnikov in 1000 koma-
dov spoj.

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema
do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 35.000
komadov kuvert.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka spre-
jema do 15. t. l. ponudbe glede dobave vodoka-
zov in ventilov.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema
do 20. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 3000
kg svinjske masti, 2000 kg kave, 4000 kg riža
in 1500 kg olja.

(Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so
v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesen-
tom na vpogled).

Dne 20. oktobra t. l. se bo vršila pri Intenda-
turi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljub-
ljani licitacija glede dobave 21.350 kg svinjske
masti. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice
za TOI v Ljubljani).

Borzna poročila

dne 6. oktobra 1931.

Devizna tržišča:

Ljubljana, 6. oktobra. Amsterdam 2251-78 do
2258-62, Bruselj 778-46—780-82, Curih 1098-45
do 1101-75, London 210-76—218-26, Newyork
kabel 5599-18 do 5616-18, Newyork 5591-01 do
5608-01, Pariz 221-01—221-67, Praga 166-08 do
166-58, Trst 283-02—289-02.

Zagreb, 6. oktobra. 2251-78—2258-62, Bruselj
778-46—780-2, London 210-76—211-58, Milan
283-02—283-92, Newyork kabel 5609-01—5619-01,
Newyork ček 5591-01—5608-01, Pariz 221-01 do
221-67, Praga 166-08—166-58, Zürich 1098-45 do
1101-75.

Dunaj, 6. oktobra. Amsterdam 286-60, Brus-
selj 99-35, Bukarešta 4-265, London 27-075,
Madrid 64-30, Milan 36-35, Newyork 709-95, Pa-
riz 28-05, Praga 21-035, Sofija 5-1445, Stockholm
163-70, Kopenhagen 153-70, Varšava 79-53, Cu-
rih 138-95.

Curih, 6. oktobra 1931. Pariz 20-10, London
19-25, Newyork 510—, Bruselj 71-50, Milan
25-80, Madrid 46—, Amsterdam 205—, Berlin
115-25, Stockholm 117—, Oslo 114—, Kopenha-
gen 114—, Sofija 3-70, Praga 15-12, Varšava
57-25, Budimpešta 90-02½.

Vrednostni papirji.

Zagreb, 6. oktobra. Drž. p. p.: Vojna škoda
ar. 301—306, kasa 300—303, dec. 312—315, 4%
ogr. ob. 36 bl., 7% Brer. ar. 51½, 52½, 52,
Kasa 50—52, 50, 8% Bler. 56—57, 56, 7% pos.
hipot. b. ar. 56 d., kasa 57—62, begl. 42½—45.
— Banke: Poljed. 46—47, 46—48 kredit, 121
d., Hrvatska banka 50 d., Praštedion 957½ do
965, 957½, Jugosl. Union banka 120 bl., Jugob.
67—68, 67, Obrtna 36 d., Srpska 188—187, 187,
Ljubljanska kreditna banka 115—116, 115,
Medjunarodna banka 68 d. — Industrije:
Nasička 680 bl., Gutmann 110 bl., Sečarana Osijek
160—170, Trboveljska 190—200, 190, Slavonija
200 bl., Vevče 110—115, 110, Slaveks 20—25, 20,
Danica 75 bl., Pivo Sarajevo 190 bl., Drava
185 d., Jadranska 450 bl., Ocean. 190 bl.

Dunaj, 6. oktobra. D. Privatni promet se je
razvijal danes mirno. Trbovlje so cenili z 22.
Na dunajskem privatnem deviznem tržišču je
notiral dolar 840—860, švicarski frank 160,
funt sterling 32½, nemška marka 167 in če-
škoslovaška krona 24. Na mednarodnem trgu
je bil tečaj funta nekoliko čvrstejši in je no-
tiral napram dolarju od 3-83—3-85, Nordijske
devize nespremenjene, nemška marka šibkejša.

Žitna tržišča.

Novi Sad, 6. oktobra. Pšenica: sremska
290—225 zaklj. Vse ostalo neizpremenjeno. —
Tendence: neizpremenjena. — Promet: 32 va-
gonov.

Sombor, 6. oktobra. Oves: bački, srem. žel.
132½—135. — Koruza: bačka nova za mare
in april 77½—82½, bačka nova, sušena žel.
december 77½—82½, bačka nova, sušena žel. za
oktober in december 75—80. — Tendence:
neizpremenjena. — Promet: skupno 38 vago-
nov.

Budimpešta, 6. oktobra. Tendence: pri-
jazna, za koruzo mirna. — Promet: ome-
jen. — Pšenica: dec. 9—do 9-16 (9-16 do
9-19), mare 10-13—10-32 (10-32—10-34). — Rž:
dec. 10-50 (10-50—10-52). — Koruza: maj
12-48—12-52 (12-45—12-50).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendence neizpremenjena mlačna, promet: 1
vagon rezane jelovine.

Przjav

Došla je nova PORTUGALKA in tudi staro
vino od Knifca. Toči se v gostilni in kavarni
»LEON«. — Vsak četrtek in nedeljo kavarna.
Se priporočata

Leon in Fani Pogačnik

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 29.

Gledališče

Mariborsko gledališče v novi sezoni

»Volpone« in »Slaba vest«.

Kakor vidite, smo pričeli novo gledališko leto s komedijami. Po eno smo imeli v davna stoletja, po drugo v pretekla desetletja. In zakaj ne bi pričeli svojega novega dela v veselem razpoloženju? Časi, ki jih preživljamo, so dovolj težki in moreče dušljivi, da nam je potrebno vsaj kakšno tako malo in trenutno razvedrilo. Pa še zdravo seme nauka je v njem.

Shakespearejeva sodobnika Bena Jonsona »Volpone« je neblaga komedija; tako je vsaj napisano — in mu verujemo. Napisal jo je ta stari Anglosas zato, da bi razveselil, prav za prav pozabaval, svoje aristokratske gledalce in poslušalce — kakor je pozneje delal nesmrtni Francoz Molière — obenem pa je rezko obročunal z obskurnimi strastni človeškega nagona. In prav zaradi tega poslednjega je »Volpone« »neblaga« komedija. Neblaga za tiste, ki se jih tiče, in koga se ne? Skoraj v slehernem človeku drema — morda da le podzvestno — malce volponščine. Ni pa ta komedija samo bičanje človeških slabosti, lahkomislnosti, skopuštva, intrigantstva itd. v splošnem, ampak je tudi precej verna podoba gnilih strani svoje dobe, toliko opevane renesance in takratnega edinega sredstva, s katerim se je plebejsko meščanstvo lahko borilo s fevdalno aristokracijo. To sredstvo je bilo — denar. Tako nam postane ta »neblaga« komedija vse bolj razumljiva, kakor bi nam bila sicer. Zato ji tudi odpustimo tisto tuintankajšno lascivnost. Tudi še po stoletjih je kvaliteta.

Režiser Jože Kovič nam jo je predstavil po shakespeareov, toda s sodobno sceno. Zunanje ta scena sicer ni bila taka, kakršne bi si želeli, toda to ni njegova krivda, temveč krivda fin. mizerije. Nu, iluzija je tudi tako zadoščala. Prostor je bil smiselno in ekonomično izrabil. Tudi režiji sami ni kaj oporekati: zadovoljila nas je. Izčrpala je vsaj glavne momente. Nekateri manj izglajeni prehodi gredo tudi na rovaš igralcev.

Začetni tempo ni bil docela uravnotežen, poznejši razvoj pa se je bolj in bolj zraščal v organsko celoto. Le nekatere lastnosti posrednih značajev so bile pri igralcih vsaj za spoznanje premalo poudarjene. Isto velja za njihove maske in kostume. Zelo lep uspeh je dosegel brez dvoma Pavle Kovič z Volponom. Pokazal je, da mu taki značaji »leže«. Tudi Vladimir Skrbinek si je pravilno zamislil nadarjenega Volponovega učenca, pretkana Mosco. Karakterno posrečeni liki so bili nadalje mrhovinarji Corbaccio Antona Harastoviča, trgovec Corvino Maksa Furjana in notar Voltore Hinka Tomašiča. Curtizana Canina Eme Starčeve je bila za spoznanje preteatratična, dočim nas Colomba Elvire Kraljeve ni tako do konca preverila, kakor bi bilo potrebno. Zdi se, da ji ta plehki značaj ni bil kdo ve kako pri srcu. Stotnik Leone je edina protiutež pokvarjeni drhali, proti kateri se bori. Edo Grom ga pa ni premeril in pretehtal prav do dna; nekaj fines, ki bi mogle močno uplivati, je prezrl. Ostali so bili ubrani v melodijo soigre, kolikor so jim pač omogočile nanje izdelane vloge. Sodnik Pavla Rasbergerja bi bil lahko še boljši, če bi bil vsaj nekoliko več poudaril svojo oddvojenost od drhali-skopuhov in sleparjev. Poglavar Žbirov, Tovornik, sodni sluga, Nakrst, prvi sluga, Blaž, in drugi sluga, Gorinšek, so storili svoje. Občinstvo je bilo zadovoljno.

Anzengruberjeva »Slaba vest« je komedija docela drugega kova. To je ljudska igra, kakršnih je — boljših in slabših — po svetu vse polno. Zakaj je bila sprejeta na repertoar, si ne morem prav razložiti. Pa saj vlačji Ljubljana celo Nestroya iz ropotarnice. Bo pač nekako tako: blagajna potrebuje inkasa. Samo da bi se bilo lahko zgodilo tudi narobe in bi bil — polom. In bil bi prav gotovo, da se ni režiserju Bratku Kreftu porodila srečna misel, predstaviti to nemško historijo v slovensko Prlekijo. Izbral ji je tedaj dobro okolje, ponasil jo do prijetne dojemljivosti, samo žal, da je ni mogel presaditi še v prleško narečje. Potem bi bila zaživela popolnoma in bi postala vzor ljudske komedije.

Nu, tudi tako je storil veliko. Uspeš je. Zelo srečno je rešil vprašanje kuliserije s premakljivo sprednjo steno hiše, ki je po potrebi zapirala in odpirala glavno pozorišče, prleško izbo. Tako je dal razvoju primeren tempo in gledalcu prijetno iluzijo. Pa ne samo zunanje, tudi notranje je Kreft pokazal, da je talentiran režiser, in kar je še več, da se ne poslužuje obrabljenih šablon. Svoja dela obvladuje suvereno in zato bi ga radi videli še večkrat, če ne drugače vsaj kot gosta. Občinstvo, posebno mladino, si je takoj osvojil in je moral še sam pred zastor.

In spet je bil Pavle Kovič tisti, ki je kot kmet Mikl izprizljal svoj talent in razvoj. Nič ni bil prisiljen; prav pristen kmet je bil. Precej manj se je vživel Skrbinek v mežnarja Podrepška. Pojmoval ga je vsaj deloma krivo. Podrepšek je bolj tragična figura; je sicer hinavec, in svetohlinec, ni pa mefistofelski tip. Konkordat iz Carkarjevega »Pohujšanja« ali pa Mosca iz »Volpona«. Njegovo početje je globoko utemeljeno v socialni deklasiranosti. Boda sama in socialna manjvrednost ga silila v zlikovstvo. Skrbinek mu je pa dodal na eni strani komično, na drugi pa vsaj rahlo konkordatsko noto. Tako, kakor ga je pojmoval, ga je podal do podrobnosti dosledno, a kot resnični Podrepšek nas ni zadovoljil.

Posrečeni kmetijski liki so bili Furjanov hla-

pec Stefan, Udovičeve Sinkova Micika, Tovornikov voznik, Zakrajškove Treza in tudi Rasbergerjev kmet Brumen. Furjan je bil izredno len fant, samo tehnika govora mu manjka do popolnosti. Moral bi se je učiti in znova učiti. Udovičeva nas je s svojo nepriljeno ljubkostjo presenetila. Le nekajkrat je z rahlo gesto izdala svoje meščanstvo. Uverila nas je še precej tudi Brumunovka Stefe Dragutinovičeva. Manj pristni, nekam preveč prisiljeno kričavi, so pa bili Gorinškov Miha, Nakrstov Franček in Blažev Japek. Posebno zadnja dva se nista docela obnesla. Boljša je bila Ruzika Elze Barbičeva.

Občinstvo je igro in režijo sprejelo z zanimanjem in zadovoljstvom. Odobravanja ni manjkalo. R. R.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Sreda, 7. oktobra: Dogodek v mestu Gogi Red E. Četrtek, 8. oktobra: Zaprti Petek, 9. oktobra: Pritličje in prvo nadstropje. Red A.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 8. oktobra: Laterna (Lucerna), premijera. Izven. Petek, 9. oktobra: Zaprti. Sobota, 10. oktobra: Viktorija in njen huzar, opereta. Premijera. Izven.

Drevi se ponovi »Dogodek v mestu Gogi« za red E. V četrtek ostane drama zaprta.

Premijera slovenske opere kot otvoritvena predstava letošnje operne sezone. V četrtek, 8. t. m. se otvori operna sezona z Novakovo muzikalno pravljico »Laterna«. Libreto opere je nacionalno probujajoč in opera zavzema odlično mesto v novejši češki glasbi. To zasluži vsled svoje tople melodioznosti in številnih nacionalnih motivov, ki prepletajo vse delo. »Laterna« ni lahko imenovali moderno »Prodano nevesto«. Glavno vlogo Hanice poje ga. Gjurgjenac-Gavella, moško glavno vlogo mlinarja pa g. Janko. V ostalih vlogah nastopijo gospe Thierryjeva, Španova, Kogejeva in gg. Gostič, Rumpelj, Kovač, Pugelj, Zupan, Magolič itd. Opera je naštudiral kapelnik Niko Stritof, insceniral pa g. Uljaničev. Jutri priobčimo vsebino dela. Predstava se vrši izven abonmana. Opereta »Viktorija in njen huzar«. Nekaj nad leto dni staro delo je v razmeroma kratkem času osvojilo vse odre. Premijere so bile sprejete z velikim veseljem, katerim je sledila potem na posameznih odrih cela vrsta repriz. Glasba in libreto sta naravnost izvrstni. Glasbo je napisal Pavel Abraham, libreto pa so delali štirje najznamenitejši libretisti sedanje dobe. Premijera se vrši izven abonmana v soboto 10. t. m.

Gledališka dnevna blagajna bo poslovala v sredo in četrtek še v dramskem gledališču, na kar prav posebno opozarjamo. Vstopnice za premijero opere »Laterna« se dobijo torej v dramu v sredo in četrtek od 10. do pol 13. in od 15. do 17. ure.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sreda, 7. oktobra: Zaprti.

Četrtek, 8. oktobra ob 20. uri: »Slaba vest«. C.

Edo Grom, priljubljeni član mariborskega gledališča, bo proslavil 25-letnico svojega umetniškega delovanja danes v torek, 6. oktobra. Na njegovo željo se bo ob tej priliki vprizorila zgodovinska žaloigra francoskega pisatelja Clauda Aneta »Mayerling«, ki je dramatičnija romana istega pisatelja. Jubilar bo v tej igri nastopil kot avstrijski prestolonaslednik Rudolf. »Mayerling« se je tudi v Zagrebu vprizorila z velikim uspehom. Ni dvoma, da bo Gromova popularnost pri jutrišnji proslavi napolnila gledališče do poslednjega kotička, zato opozarjamo, da si blagovolljivo posetniki proslave čim prej nabaviti vstopnice.

Radio

Ljubljana, sreda, 7. okt. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.30 P. dr. Roman Tominec: Jean Jacques Rousseau. 19.00 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. 20.00 Zabavno čtivo. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sreda, 7. oktobra. 10.00 Ljudsko-šolska ura. 12.05 Radio orkester. 13.35 Novice. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.30 Zagreb. 22.30 Dnevne in sportske vesti.

Zagreb, sreda, 7. oktobra. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17. Plesna glasba. 18.30 Novice. 20.15 Kulturni koncert. 21.30 Ruska glasba. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Sprehod po Evropi.

Praga, sreda, 7. oktobra. 12.35 Bratislava. 14.10 Plošče. 15.00 Moravska Ostrava. 17.10 Marionetno gledališče. 20.00 Večerni koncert. 22.15 Poročila.

Ljubljana, četrtek, 8. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 dr. Bajec: Italijansčina. 19.30 dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 20.00 Zlatko Najžer: O ustroju materije. 20.30 Orgelski koncert mgn. Stanko Premrla. 21.30 Samospeli g. Janka, čl. nar. gled. 22.15 Magistrov šramel kvartet izpod Šmarne gore. 22.45 Poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 8. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.35 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije. 17.30 Narodne pesmi. 18.00 Jazz. 19.30 Francoska ura. 20.00 Mediacinsko predavanje. 20.30 Ljubljana. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, četrtek, 8. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Plošče. 18.30 Novice. 19.15 Francoska ura. 19.45 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Ljubljana.

Praga, četrtek, 8. oktobra. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 17.35 Mladinska ura. 19.40 Poljudna glasba. 20.20 Prenos iz studija. 22.15 Kino. koncert

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 8033/4.

2787

Natečaj

Na osnovi odloka kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 14. avgusta 1931, VI. No. 8033/3, »Službene objave« z dne 25. avgusta 1931, in § 12. zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili, razpisujem natečaj za podelitev lekarniške koncesije v svrhu otvoritve in obratovanja nove javne lekarne na Viču pri Ljubljani, s sedežem istotam.

Prosilci naj vložijo pravilno opremljene prošnje do

dne 1. novembra 1931

pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 26. septembra 1931.

Za bana:
pomočnik,
dr. Pirkmajer, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 176/31—1.

2783

Oklic.

Tožeca stranka nedoletni Cvitič Peter je po svojem varuhu Ivšić Aleksandru iz Novske vložila pri podpisanim sodišču pod opr. št. 176/31—1 tožbo na ugotovitev očetovstva in izpolnjevanje očetovskih dolžnosti zoper toženo stranko zapuščino po dne 3. marca 1931 umrlem Kopičerski Aleksandru, delavcu pri Posojilnici v Gornji Radgoni, ki jo zastopa s tusodnim sklepom z dne 29. junija 1931, opr. št. A 77/31—8 postavljeni zapuščinski skrbnik g. Snof Franc, tajnik posojilnice v Gornji Radgoni.

Tožeci stranki se podeli pravica siromašnih in se ji imenuje zastopnikom revnih g. Potočnik Mijo, višji pis. oficijal v Gornji Radgoni.

Narok za ustno razpravo o tej tožbi se je določil na 27. oktobra 1931 ob desetih pred tem sodiščem soba št. 1.

Toženo stranko bo zastopal gori imenovani zapuščinski skrbnik na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, odd. II., dne 2. oktobra 1931.

T 65/31—3.

2793

Amortizacija.

Na prošnjo Drešarja Josipa, posestnika v Savljah št. 69, se uvede postopanje v svrhu amortizacije vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj poziva, da uveljavi v teku 6 mesecev počenši s tem razglasom svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: hranilna knjižica Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani št. 344524 z vlogo 2500.— Din na ime Drešar Jože.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V., dne 22. septembra 1931.

E 733/31.

2785

Dražbeni oklic.

Dne 18. novembra 1931 ob desetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: hiše, gospodarska poslopja, zemljišča, zemljiška knjiga k. o. Ločica, vl. št. 24.

Cenilna vrednost: 71.713.— Din; vrednost pritikline: 7933.— Din; najmanjši ponudek: 47.810.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 29. septembra 1931.

E 297/31—6.

2784

Dražbeni oklic.

Dne 28. oktobra 1931 ob poldesetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Gričice, vl. št. 47.

Cenilna vrednost: 62.107 Din 50 p; vrednost pritikline: 9855.— Din; najmanjši ponudek: 41.405.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-

benem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Šmarje pri Jelkch, dne 17. septembra 1931.

E 1463/31—11.

2792

Dražbeni oklic.

Dne 6. novembra 1931 ob desetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Pohorje, vl. št. 18.

Cenilna vrednost: 60.600.— Din; vrednost pritikline: 3640.— Din; najmanjši ponudek: 42.827.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 29. septembra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Popravek.

V »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslovan« št. 217 z dne 29. septembra 1931 se je vrnila tiskovna pomota pri vpisu v trg register št. 988 in se ima pravilno glasiti: »Besedilo firme odslej: Prva jugoslovanska izdelovalnica harmonik Franc Kucler, Drenov grič« in ne Prava jugoslovanska itd.

Upravništvo.

Razglasi raznih uradov in oblastev

2794

Razglas o licitaciji.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na dan 23. oktobra 1931 ob 11. uri dopoldan javno pismeno licitacijo za dobavo svetilnih teles. S kolekom za Din 100.— opremljene ponudbe je vložiti v zaprtem in zapečatenem ovitku, kateri mora nositi napis: »Ponudba na opr. št. 1810/13—31—9«, do 23. oktobra 1931 do 11. ure dopoldan.

Ponudbe se morajo vložiti na posebnih tiskovinah, ki se dobijo obenem s »splošnimi pogoji« ter »proračunom in opisom« za ceno Din 25.— pri OUZD v Ljubljani. soba 233, dnevno od 10. do 12. ure.

Licitacija se vrši označenega dne ob 11. ure dopoldan v sobi 203 na Miklošičevi cesti št. 30.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, dne 3. oktobra 1931.

Štev. 3454/31.

2788

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje licitacijsko prodajo 555 plm³ v oddelku 49 b področja šumske uprave na Bledu v režiji izdelanega mehkega tehnično porabnega lesa.

Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1, je vložiti do dne 27. oktobra 1931 do 11. ure dopoldne pri isti direkciji, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Vsa predmetna pojasnila se dobe pri direkciji šum v Ljubljani in pri šumski upravi na Bledu.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 5. oktobra 1931.

Razne objave

2790

Objava.

Ukraden mi je bil orožni list, izdan od sreskega načelnstva v Laškem pod št. 5836, št. registra 302, z dne 10. januarja 1929. Proglašam ga neveljavnim.

Justin Anton, s. r.

*

2786

Objava.

Izgubila sem legitimacijo drž. žel. za polovično vožnjo, glasečo se na ime Kilerle Malči iz Ljubljane.

Proglašam jo za neveljavno. Ljubljana, dne 6. oktobra 1931.

Kilerle Malči, s. r.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Od snažilca čevljev do kovboja. — Prijatelj - morivec.

Obsedel sem sredi prostrane prerijske, dokler me ni noč ogrnila kakor s težko odejo. Potem sem se zasukal okrog, da sem s trebuhom ležal na zemlji, in sem se počasi plazil proti vročemu pepelu, blizu katerega je ležal Al Brown. Hotelo se mi je družbe. Čisto tesno ob njegovi strani sem počenil na tla in sem legel k njemu. Že sem skoraj zaspal, ko me je neko čudno udarjanje navdalo s strahom, da sem se zgrozil. Prislulnil sem, ne da bi se bil ganil. To je bilo Brownovo srce, ki mi je bilo na uho.

Ko sem prvokrat v svojem življenju slišal zvono-ve in sirene vsega New Yorka, kako so gromko pozdravljali novo leto, sem bil ves nor od blaženosti. In ko sem se pozneje vračal v svobodo in so se vrata jetnišnice zaprla za menoj, me je navdalo brezmejno veselje. Toda nikoli mi ni noben zvok zvenel tako sladko kakor tedaj bitje Brownovega srca.

Pograbil sem njegov klobuk in sem stekel k velikemu napajališču za bivolce. Druga za drugim sem mu polne klobuke vode zlivljal čez obraz. Nazadnje se je prevalil na bok in se mukoma vzravnaval.

— Kam se je pa odpeljal.

Vprašal me je čisto mirno, toda jaz nisem zaupal

njegovemu miru. Pokazal sem mu v nasprotno smer. Ali si je obrisal kri z obraza.

— Naj le beži, je rekel, vstal in se opotekel proti potoku. Jaz sem šel za njim. Okrenil se je. — Glej, da izgineš, fant moj, je rekel.

Počakal sem, da je šel par korakov dalje, in sem se počasi muzal za njim. Če bi mi bil Al Brown ali njegova žena takrat hotela stati ob strani, bi jaz danes pač ne bil ta Al Jennings, zločinec, kakor sem. Razjezil se je, ko je videl, da hodim za njim. — Fant, izgubi se mi — glej, da boš sam prišel kako dalje.

Do La Junte je bilo eno miljo daleč čez pusta, neravna polja. Takrat so bile moje pete še moji edini konji, toda krogle iz policijskih revolverjev bi me ne bile mogle z večjo brzino gnati, kakor me je tema prerije. Dospel sem do mesta ravno o pravem času, da sem lahko še zlezl v voz na zapad namenjenega vlaka, kjer me je seno sveže in mehko sprejelo vase. Proti tretji uri zjutraj sem se prigugal v Trinidad, Colo., in sem se potem do dneva pojal po kolodvoru in se razgledoval po kakšni pripravi priložnosti za delo.

Ta priložnost se mi je ponudila po nekem mehikanskem fantu mojih let. Prišel je po cesti s kramo čistilca čevljev. Premogel sem četrto dolarja. Zamenjala sva in jaz sem se s svojimi krtačami napotil po ulicah, pripravljen, da bi očistil čevlje iz vse dežele. Toda fantalin me je ogoljufal. Ljudje v Tri-

nidadu si čevljev sploh niso dajali čistiti. Kričal sem: — Čevlje čistiti! — da se mi je grlo izsušilo in da se mi je želodec, ko sem ga bil čisto zanemaril, začel upirati. Samemu sebi sem se zdel kakor blazen.

Nazadnje sem vendarle ujel enega gosta. Velikan v belem klobuku, od katerega je spredaj in zadaj mahal trak, mi je prišvedral na pot. Njegove zamazane, nakockane hlače so se samo še kakor po nekem čudežu držale na njegovih bokih.

Bil je Jim Stanton, prednjak na farmi 101. Nikoli nisem spoznal človeka, ki bi imel daljši nos, trši obraz in mehkejša srce kakor oni. Tri leta pozneje, ko mi je bilo štirinajst let, je bil Stanton umorjen. Tisti dan bi bil najrajši umrl jaz sam.

Ta moj gost je nosil čevlje z dolgimi, ozkimi, navznoter zasukanimi petami, kakor so jih tisti čas nosili kovboji. Jaz bi si jih rad ogledal čisto od blizu.

Nastavlil sem se mu na pot in sem ga drzno vprašal: — Čevlje čistiti, izvolite?

— No, kostrun, še nikoli nisem imel masti na njih. Pa poskusi!

Moja metoda mu ni bila všeč. Mast se je kar v kepah lepila po čevljih.

— Meni se zdi, da se ne razumeš ravno na stvar, fante, je rekel dobrodušno.

— Prokleta reč, sem od spodaj kričal nanj, hudič naj vas vzame.

— Ti si pa od vraga slabe volje, je lagodno momljaj. Kaj, bi hotel postati kovboj?

Fede:

Svojevrstni azil

Dunaj, oktobra 1931.

Tam zunaj v Ottakringu stoji v ozki, žalostni ulici revna hiša, ki je v zadnjem času postala preko noči dunajska senzacija. Oblegajo jo domači novinarji — in da senzacijo biše jaz podčrtam — povem takoj, da so bili poročevalci angleških in ameriških listov kablagrafično od svojih redakcij pozvani napisati poročilo o tej hiši. Skromni slovenski poročevalec, kot sem, hočem svojemu uredništvu stroške za radiogram prihraniti, in jo lepega popoldneva mahnem preko Gürtelna v Ottakring v azil za zatekle živali. Mala, pritična mrčna hišica, last dunajskega društva za zaščito živali, ki hrani zatekle mačke, pse in jih tudi prenočuje, dokler se ne oglasi lastnik, ali jih pa za malenkostni znesek odkupi prijatelj društva za zaščito živali, ima sedaj pod svojim krovom redkega gosta, okrog desetstisoč lastavic, ki so zasedle vsak najmanjši kotiček živalskega azila. In njih dotok še ni končan. Noč in dan sprejema oskrbnik azila trumo predmetnih žen, otrok, pa tudi gospodov, ki v klobučnih škatljah, v zabojčkih, v steklenicah in torbah za nakupovanje prinašajo od mraza in gladi onemogle lastavice in jih izroče v njegovo varstvo. Ottakringška Friedrich-Kaiser-Gasse gotovo ni še imela toliko posetov luksuznih in tovrstnih avtomobilov, kolikor jih je v zadnjih dneh pristalo pred tem svojevrstnim azilom. Zanimivo je poročilo upravitelja o gostih, katere je prehranjeval pod svojim krovom. V starih knjigah je vse lepo zabeleženo — in ne vem, če niso bili vsi zastopniki narave, kar leže in leti, že zastopani v azilu. Dobri stari mož vodi statistiko — in le tako je lahko svetu v teh dneh izdal številke letnega prometa v njegovem domovanju.

Nad dvajsetstisoč gostov je prehranjeval lani ottakringški azil za zaščito živali, in ravno lastavice so bile najredkejši gosti. Pa tudi z intervencijami je imel mnogo posla. V letu 1930 je društvo za zaščito živali devetstokrat interveniralo pri cestnih nezgodah. Med temi slučajji je bila le enkrat lastovka. Sedaj pa je v

par dneh nad 50.000 lastovk oskrbel upravitelj s hrano in stanovanjem, da so okrepčane lahko na mogočnih krilih letal nastopile proti jugu, ali pa v brzovlaku izvedle pot do Benetk. Ostali gostje tega azila ne poznajo počitnic na rivijeri. Če jih v gotovem času ne reši lastnik, ali odkupi prijatelj živali, jim vbrizgne živalski zdravnik injekcijo in v belo lakirani operacijski »dvorani« izpuste svojo živalsko dušo.

Praktični nasveti za jesen

Ljudje prav malo vpoštevajo različni značaj letnih časov in se ne zavedajo dovolj, da je treba živeti na spomlad in na poletje drugače kakor na jesen in na zimo. Poleti potrebuje človek čisto drugačno hrano in obleko kakor pozimi, večina ljudi pa živi kar vedno enako. Posledice vedno enakega življenja brez ozira na letne čase so pa jako neprijetne za zdravje.

Kakor hitro postaja vreme hladnejše, moramo paziti na to, da je telo vedno dobro toplo. Primerno telesno toploto pa dobimo s primerno hrano in z boljšim in pospešenim obtokom krvi. Posebno moramo paziti, da so noge vedno dovolj tople.

Imeti moramo torej toplo obleko, krepkejšo in izdatnejšo hrano in dovolj telesnega gibanja.

Nekateri ljudje se hvalijo s tem, da jih nič ne zebe in nosijo še pozno v jesen lahko poletno obleko. To je popolnoma napačno. Posebno ob meglenem vremenu naj obleče vsak, kdor more, toplo, volneno spodnjo obleko. Tudi hoditi okrog v premočeni obleki je slabo; mokro obleko sleci pri prvi priliki, posebno nogavice. Stariši, ki pazijo na to pri otrokih, in jih zgodaj navadijo na preoblečenje, si prihranijo mnogo skrbi.

Toploto nam dajeta v telesu v prvi vrsti mesna in mastna hrana. Jeseni in pozimi je taka hrana potrebna in boljša od zgolj rastlinske. Zelo naglo se ogreješ, če zavziješ zjutraj čašo kave ali kakaoa, dopoldne skodelico čiste juhe, opoldne zakuhan* juho, zvečer pa nekaj čaja.

Te stvari so boljše in cenejše kakor pa alkoholne pijače.

Najbolj pa se ogreje telo z izdatnim gibanjem. Kdor je tako srečen, da ima svoj vrtiček, naj opravlja vsa jesenska dela na vrtu sam, tudi ob slabšem vremenu. Tudi drva sekaj; nikar se tega dela ne sramuj: drva je sekal zaradi zdravja tudi znameniti angleški državnik Gladstone brez vsake škode za svojo zgodovinsko slavo. V sobi pa vežbaj svoje telo z lahko-atletskimi vajami. Ne pozabi pa na vsakdanji sprehod; gibnje v svežem in čistem, čeprav bolj ostrem zraku je neprecenljive vrednosti. So si cer ljudje, ki se boje meglenega zraka kakor vrag križa, toda ta strah je napačen. Kdor se nikdar ne gane iz sobe, češ da ga preveč zebe, ostane slabši in ni nikdar prav zdrav. Taki ljudje iz raznih nahodov in prehladov nikdar ne pridejo ven.

Jesen je doba, ko se je treba z utrjevanjem telesa pripravljati za zimo. Kdor čepi vedno doma, zime ne prestane lahko. Taki ljudje umirajo kar trumoma, če le lahko obole. Seveda pa ne smeš na prostem sedeti ali stati, ampak se moraš gibati, čim več, tem bolje, pa ti tudi megla in mrz ne bosta škodovala.

Za kadilce

Belgijci so odlični kadilci. Posebno smodke kadijo z veliko umetnostjo. Nedavno pa so priredili v nekem klubu originalno tekmo. Iz zavoja so potegnili šest smodk in šest gospodov je začelo istočasno te smodke kadijati, da doženejo, kdo bo svojo smodko najdalje kadil. Prvi gospod je odložil svoj ostanek že čez 20 minut, kasneje sta odložila svoji smodki še dva gospoda. Trije, ki so še kadili, so vzdr-

žali še celo uro, toda po preteku nadaljnjih 45 minut si je eden že osmolil brke. Pol ure kasneje je predzadnjemu zmanjkalo dima, zadnji pa je kadil svojo smodko še 35 minut. Kadil je torej svojo smodko 2 uri in 50 minut, ne da bi mu bila smodka ugasnila.

Hiše iz zlata

V mestu Guanajuato v Mehiki so prišli na to, da je večina hiš v mestu zgrajena iz materijala, v katerem se nahaja mnogo zlata. Na to pa so prišli šele v najnovejšem času, ko je sklenila neka neka železniška družba kolodvor povečati, vsled česar so morali podreti več poslopij. Ko so pa hiše podrli, so dali nekaj kosov starega gradbenega materiala preiskati in preiskava je dognala, da se nahaja v starem materialu toliko zlata, da bi se njegovo pridobivanje že izplačalo.

Izreki

Možje imajo pač tu in tam pravico reči kakšno besedo o ženskah, nikdar pa o eni ženski.

Marsikatera ženska se ima za moralno, pa je le nazadnjaška.

Poskus, kakšno žensko hoteti razumeti, se konča navadno s poroko.

Za »nemoralno« imajo ženske navadno le življenje — drugih žensk.

Umetnost ljubezni je v tem, da si mnogim zvest.

Umetnost in tehnika

Umetniki dostikrat slutijo že zdavnaj prejšnje tehnike, še predno so bile iznajdene. Na sliki vidimo karikaturu bicikla, danes pa imamo že tudi taka kolesa.

Za kratek čas

»Kako se razlikuje bogat pesnik od revnega?«

»Bogat pesnik si lahko pusti rasti dolge lase, reven si jih pa ne more dati ustriči.«

V Ameriki so pripeljali zločince pred električni stol.

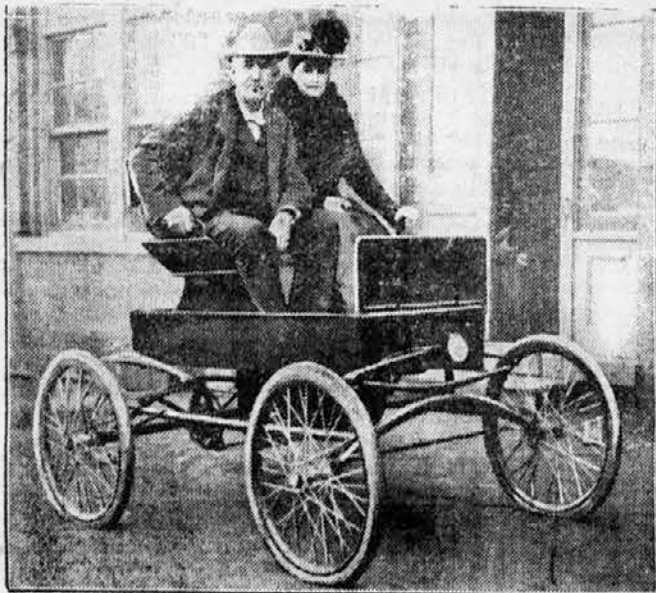
Duhovnik ga tolaži: »Ali še kaj lahko storiš za vas?«

Zločinec: »Dajte mi roko, da ne bom padel s stola!«

*

Na neki hiši visi listek z napisom: »Klavir poceni prodam; drugo nadstropje.«

Naslednjega dne je pred tem listkom bil prilepjen še en listek: »Hvala Bogu! — tretje nadstropje.«

Edison in njegova soproga

Na sliki vidimo Edisona in njegovo soprogo na električnem avtomobilu pred njegovim laboratorijem. Slika je iz l. 1880.

Povodenj v Šleziji.